

Bureau voor Economie & Omgeving

BUITEN

Sport- en recreatievoorzieningen in Almere Planningsopgave tot 2030

Sport- en recreatievoorzieningen in Almere Planningsopgave tot 2030

Aangeboden aan:
Gemeente Almere

Auteurs:
Drs. Gwen Boon
Drs. Joost Hagens
Ir. Jeroen Laro
Ir. Anneke van Mispelaar

BUI TEN, Bureau voor Economie & Omgeving
Achter Sint Pieter
3512 HT Utrecht
info@bureaubuiten.nl
www.bureaubuiten.nl
030-2318945

Projectnummer: 2007-280

Utrecht, 19 februari 2008

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en vraag	5
1.2	Methode	5
1.3	Afbakening sport- en recreatie voorzieningen	6
2	Bevolkingsontwikkeling	7
2.1	Bevolkingsgroei tot 2030	7
2.2	Bevolkingsontwikkeling naar stadsdelen.	8
3	Sport	15
3.1	Binnensport	15
3.2	Fitnesscentra	17
3.3	Dans- en balletscholen	18
3.4	Kleine zaalsporten	19
3.5	Bowling	20
3.6	Voetbal	21
3.7	Tennis	26
3.8	Squash	30
3.9	Atletiek	31
3.10	Handbal	32
3.11	Hockey	33
3.12	Honkbal	36
3.13	Softbal	37
3.14	Korfbal	38
3.15	Rugby	39
3.16	American football	40
3.17	Hondensport	41
3.18	Modelvliegtuigsport	41
3.19	Wielersport	42
3.20	Handboogschieten	43
3.21	Schietsport	44
3.22	Outdoor	45
3.23	Topsport	46
3.24	Playgrounds	47
4	Openluchtrecreatie	49
4.1	Fietsen & skaten	49
4.2	Wandelen & hardlopen	51
4.3	Paardensport	52
4.4	Golf	54
4.5	Bossen, natuur- en recreatieterreinen	55
4.6	Bezoekers- en informatiecentra	56
5	Waterrecreatie	57
5.1	Jachthavens	57
5.2	Recreatietoervaart en overig watersport	58
5.3	Roeien	60
5.4	Stranden	61
5.5	Overdekt zwembad	64
5.6	Openlucht zwembad	66

5.7	Schaatsen	67
6	Ontbrekende voorzieningen	69
	Bijlage 1: Overzicht aanbod voorzieningen en planningsbehoefte tot 2030	71
	Bijlage 2: Bronnen	73

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en vraag

Voor het structuurplan van Almere heeft de gemeente inzicht nodig in de planningsbehoefte voor sport- en recreatie voorzieningen in 2015, 2020 en 2030. Gemeente Almere heeft BUITEN, Bureau voor Economie en Omgeving BV (hierna Bureau BUITEN) gevraagd hiervan een overzicht op te stellen.

De vraagstelling is als volgt geformuleerd:

- Stel het huidig aanbod van en de huidige vraag naar sport- en recreatie voorzieningen vast;
- Schat de verwachte vraag naar de voorzieningen in 2015, 2020 en 2030, op basis van onder meer bevolkingsprognoses;
- Schat op basis hiervan de planningsopgave voor de betreffende voorzieningen in 2015, 2020 en 2030;
- Geef een indicatie van het bijbehorend investeringsniveau;
- Werk voor playgrounds, hockey, tennis, voetbal, sporthallen en sportzalen de planningsbehoefte uit naar stadsdelen.

1.2 Methode

In 2003 heeft Bureau BUITEN voor de gemeente Almere de planningsbehoefte voor sport, recreatie en toeristische voorzieningen in 2010 berekend. Deze voorgaande notitie en de bijbehorende berekeningen vormen een belangrijk uitgangspunt voor deze nieuwe prognose.

De ramingen die aan de basis liggen voor de berekende planningsbehoefte voor 2030 zijn grofweg gebaseerd op:

1. de bevolkingsgroei (zie hfst. 2): met meer inwoners zijn er meer voorzieningen nodig;
2. het deelnamepercentage: het deel van de inwoners van Almere dat een bepaalde sport of recreatieactiviteit beoefent;
3. de capaciteit van een gemiddelde sportvoorziening of –accommodatie: hoeveel sporters of recreanten kunnen terecht per voorziening.

Afhankelijk van het type sport of recreatie dat behandeld wordt, zijn er andere variabelen betrokken bij de raming. Voor een aantal sporten zijn voor de raming tot 2030 methoden en kentallen gebruikt die in het beleidsplan Sport 2002-2005 (bron 39, 2001) worden gehanteerd. Voor voetbal en hockey is een gedetailleerdere methode gebruikt¹ en voor de planning van ligplaatsen in jachthavens is rekening gehouden met een vraag naar ligplaatsen van buiten Almere.

Bij het deelnamepercentage en de capaciteit per voorziening of accommodatie is veelal gebruik gemaakt van kentallen. Hierbij hebben we in eerste plaats gebruik gemaakt van onderzoeken en kentallen die specifiek gelden voor Almere, zoals de kentallen uit het beleidsplan Sport 2002-2005 of het Almeerse Sportdeelnameonderzoek (bron 8, 2006). Als die

¹ Voor een uitgebreidere toelichting op deze methode verwijzen wij naar het rapport van Marktplan Adviesgroep (bron 6)

niet beschikbaar waren, hebben we regionale of provinciale onderzoeken (bijvoorbeeld op het gebied van fietsen of jachthavens) of van nationale onderzoeken (bijvoorbeeld bij natuur- en recreatiegebieden) gebruikt of kentallen uit steden die vergelijkbaar zijn met Almere, bijvoorbeeld in het geval van de squashbanen.

1.3 Afbakening sport- en recreatie voorzieningen

De sporten en recreatievormen die in deze prognose aan de orde komen zijn gebaseerd op de lijst uit het beleidsplan Sport 2002-2005, de lijst die in 2003 is gehanteerd bij de raming van de planningsbehoefte tot 2010. Op basis van overleg met de gemeente Almere is de lijst op enkele punten aangepast. Daarnaast wordt er kort ingegaan op de sporten waarvoor in Almere tot nu helemaal geen voorzieningen zijn.

De lijst met onderwerpen, en de afbakening per onderwerp, die gehanteerd wordt in deze studie, is bijgevoegd in bijlage 1.

2 Bevolkingsontwikkeling

2.1 Bevolkingsgroei tot 2030

Voor de bepaling van de vraag en planningsopgave van de sporten en recreatievormen in deze notitie is gebruik gemaakt van bevolkingsprognoses die gemeente Almere zelf heeft gemaakt. Hierbij is het uitgangspunt gehanteerd dat 60.000 woningen worden gerealiseerd tussen nu en 2030.

In onderstaande tabellen is de bevolkingsprognose uitgesplitst naar leeftijdscategorieën. De leeftijdscategorieën 0-19, 20-39 en 40-64 zijn redelijk gelijkmatig vertegenwoordigd in Almere. Wel valt op dat de jongste leeftijdscategorie ten opzichte van de andere categorieën kleiner wordt. De leeftijdscategorie 65+ gaat daarentegen een steeds groter deel van de Almeerse bevolking uitmaken.

Tabel 2.2 Leeftijdsopbouw (%) (prognose 2007)

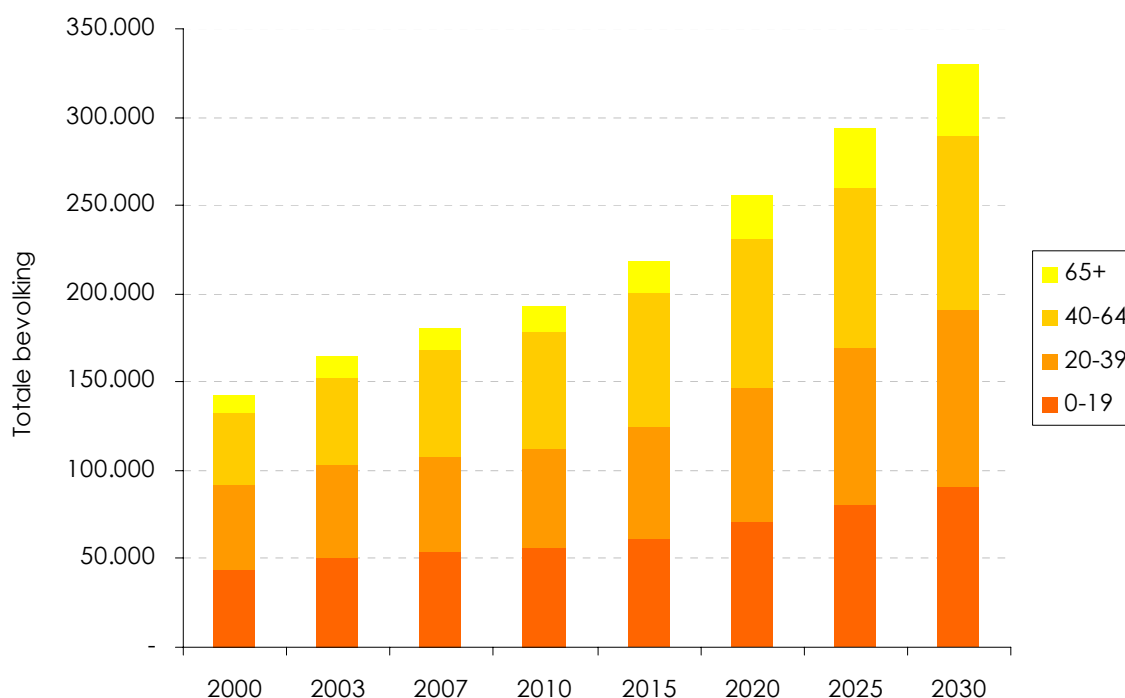
leeftijd	2000	2003	2007	2010	2015	2020	2025	2030
0-19	30,77	30,70	29,87	29,33	28,14	27,63	27,41	27,60
20-39	33,72	32,03	29,51	28,75	28,87	29,92	30,43	30,04
40-64	28,10	30,16	33,44	34,51	34,47	32,76	31,06	29,99
65+	7,41	7,11	7,18	7,42	8,52	9,69	11,10	12,38

Tabel 2.1 Leeftijdsopbouw (absoluut) (prognose 2007)

leeftijd	2000	2003	2007	2010	2015	2020	2025	2030
0-19	43.941	50.601	54.061	56.510	61.699	70.635	80.396	91.064
20-39	48.154	52.801	53.415	55.391	63.300	76.479	89.278	99.099
40-64	40.119	49.713	60.534	66.493	75.599	83.744	91.110	98.933
65+	10.583	11.722	12.988	14.301	18.694	24.765	32.570	40.845
tot	142.797	164.837	180.998	192.695	219.292	255.623	293.354	329.941

Onderstaand figuur geeft een beeld van de bevolkingsontwikkeling naar leeftijdscategorie in Almere.

Figuur 2.1 Bevolkingsopbouw Almere naar leeftijd tot 2030

2.2 Bevolkingsontwikkeling naar stadsdelen.

Voor de berekening van de sport en recreatieve voorzieningen is inzicht in de bevolkingsontwikkeling per stadsdeel belangrijk voor de beeldvorming. Dit geldt met name voor voetbal, hockey, tennis en playgrounds. Aan de hand van deze gegevens is een inschatting gemaakt of en wanneer bepaalde voorzieningen moeten worden gerealiseerd in een stadsdeel.

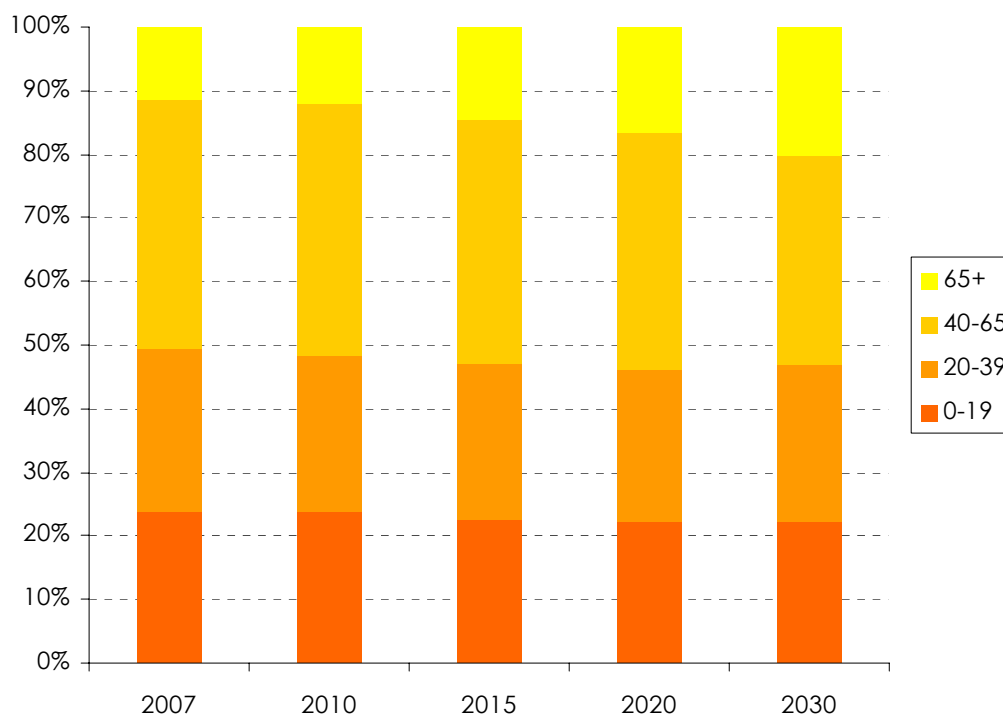
Tabel 2.3 bevolkingsontwikkeling naar stadsdeel bij 60.000 woningen

stadsdeel	2007	2010	2015	2020	2025	2030
Haven	22.511	22.827	24.674	24.820	25.672	25.926
Stad	105.246	108.805	109.430	106.598	104.959	104.200
Buiten	51.757	56.099	55.582	53.928	53.548	53.148
Poort	134	3.567	21.195	27.727	26.660	25.925
Pampus	5	7	7	15.627	35.142	52.685
Hout	1.345	1.390	8.404	26.923	47.373	68.057
Almere	180.998	192.695	219.292	255.623	293.354	329.941

In onderstaande figuren en tabellen is per stadsdeel weergegeven wat de verwachte bevolkingsopbouw per leeftijdscategorie is.

Almere Haven

In Almere Haven stijgt de totale bevolking licht. In dit stadsdeel zal de leeftijdscategorie 65+ fors toenemen. De categorie 40-65 zal iets afnemen in aantal.

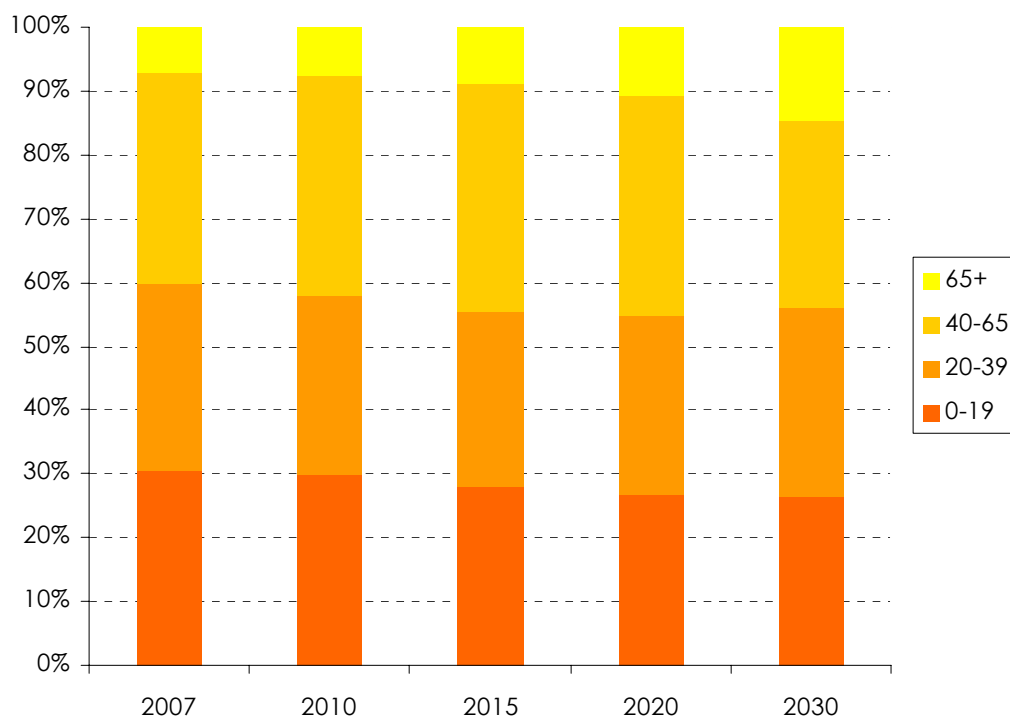

%	2007	2010	2015	2020	2030
0-19	24	24	23	22	22
20-39	26	25	24	24	25
40-65	39	40	39	37	33
65+	11	12	14	17	20

Aantallen	2007	2010	2015	2020	2030
0-19	5.400	5.428	5.622	5.527	5.765
20-39	5.747	5.642	5.999	5.979	6.408
40-65	8.847	9.059	9.500	9.186	8.556
65+	2.517	2.698	3.553	4.128	5.197

Almere Stad

In Almere Stad is de afname in aantal van de leeftijdscategorieën 0-19 en 39-64 opvallend. Ook hier neemt de groep 65+ aanzienlijk toe.

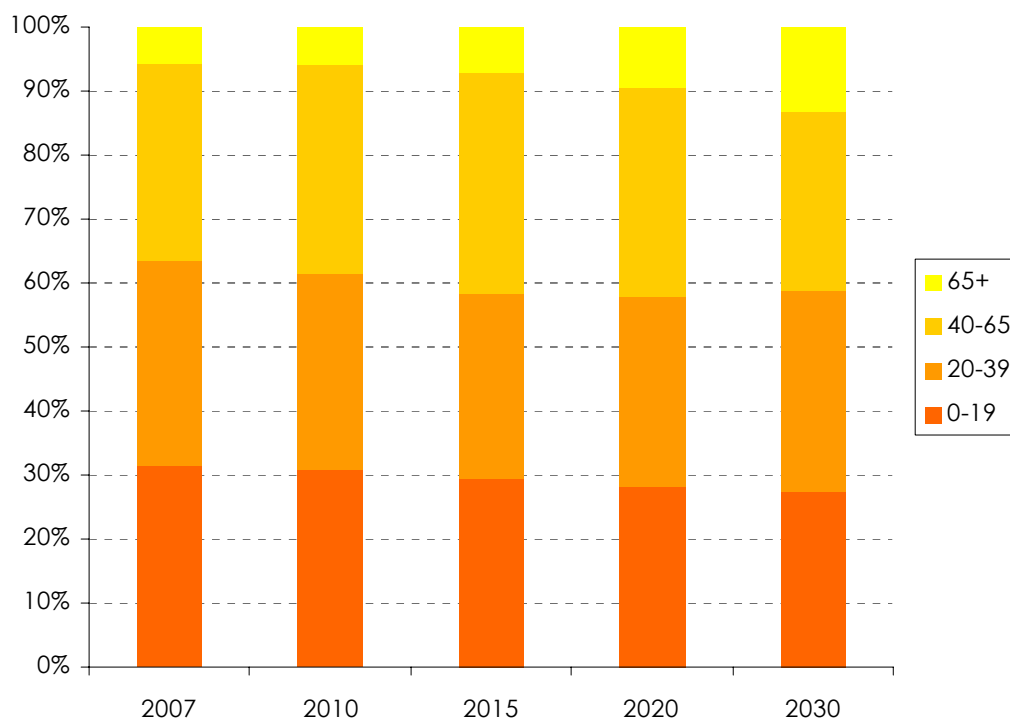

%	2007	2010	2015	2020	2030
0-19	30	30	28	27	26
20-39	29	28	28	28	30
40-65	33	35	36	34	29
65+	7	7	9	11	15

Aantallen	2007	2010	2015	2020	2030
0-19	32.010	32.294	30.670	28.506	27.491
20-39	30.921	30.796	30.135	30.115	30.895
40-65	34.881	37.678	38.981	36.494	30.518
65+	7.434	8.037	9.644	11.483	15.296

Almere Buiten

In Almere Buiten is dezelfde trend te zien als in Almere Stad behalve dat de categorie 40-65 in eerste instantie in aantal zal toenemen en daarna weer afneemt.

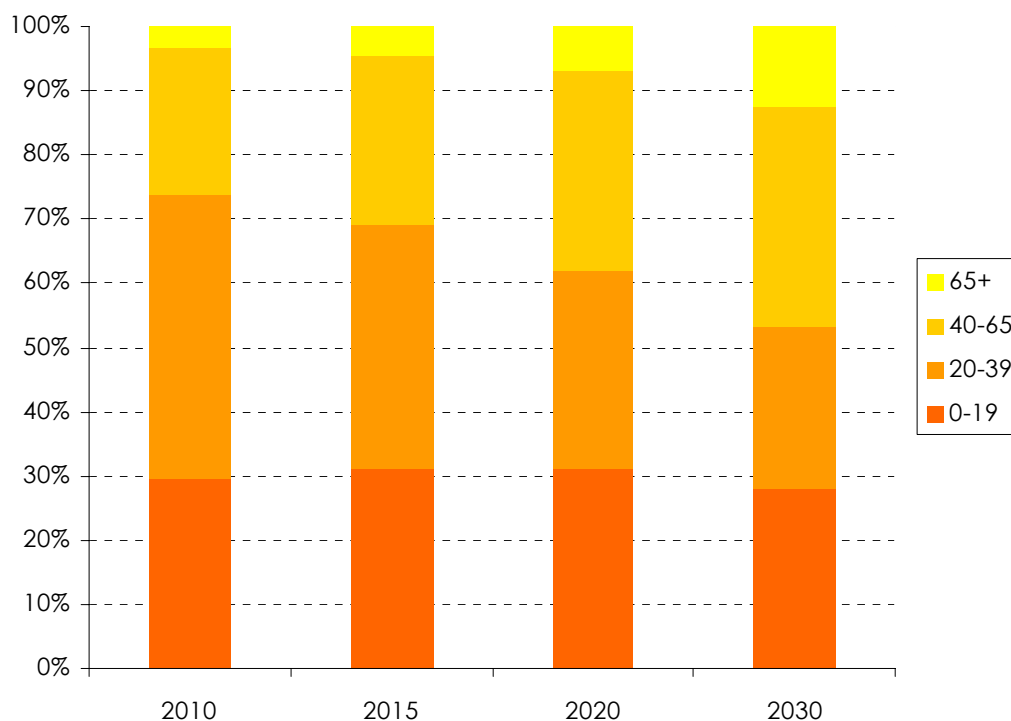

%	2007	2010	2015	2020	2030
0-19	32	31	30	28	28
20-39	32	31	29	29	31
40-65	31	32	34	33	28
65+	6	6	7	9	13

Aantallen	2007	2010	2015	2020	2030
0-19	16.352	17.427	16.401	15.199	14.697
20-39	16.542	17.189	16.151	15.903	16.523
40-65	15.952	18.163	18.960	17.832	15.012
65+	2.911	3.320	4.070	4.994	6.916

Almere Poort

Almere Poort is een nieuwe wijk die pas in 2010 zijn uiteindelijke vorm begint te krijgen. Dit heeft grote invloed op de bevolkingssamenstelling. Samen met Almere Haven is het aandeel van de categorie 20-39 relatief klein in vergelijking met de andere stadsdelen en de categorie 39-64 relatief groot.

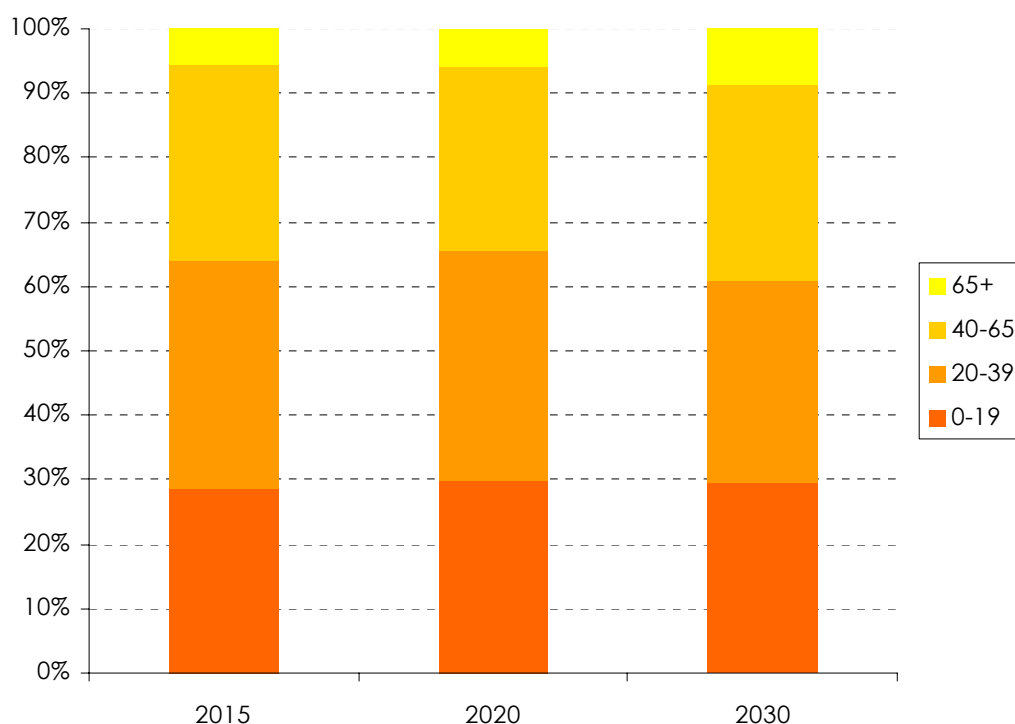

%	2007	2010	2015	2020	2030
0-19	4	30	31	31	28
20-39	12	44	38	31	25
40-65	60	23	26	31	34
65+	24	3	5	7	12

Aantallen	2007	2010	2015	2020	2030
0-19	6	1.055	6.616	8.623	7.233
20-39	16	1.579	8.037	8.525	6.560
40-65	80	811	5.584	8.712	8.924
65+	32	122	958	1.867	3.208

Almere Hout

Almere Hout zal pas in 2015 van enige substantiële omvang zijn (ongeveer 27.000 inwoners). Dit is van invloed op de ontwikkeling van de bevolkingssamenstelling. In Hout zal net als in Almere Pampus het aandeel van de groep 65+-ers klein zijn.

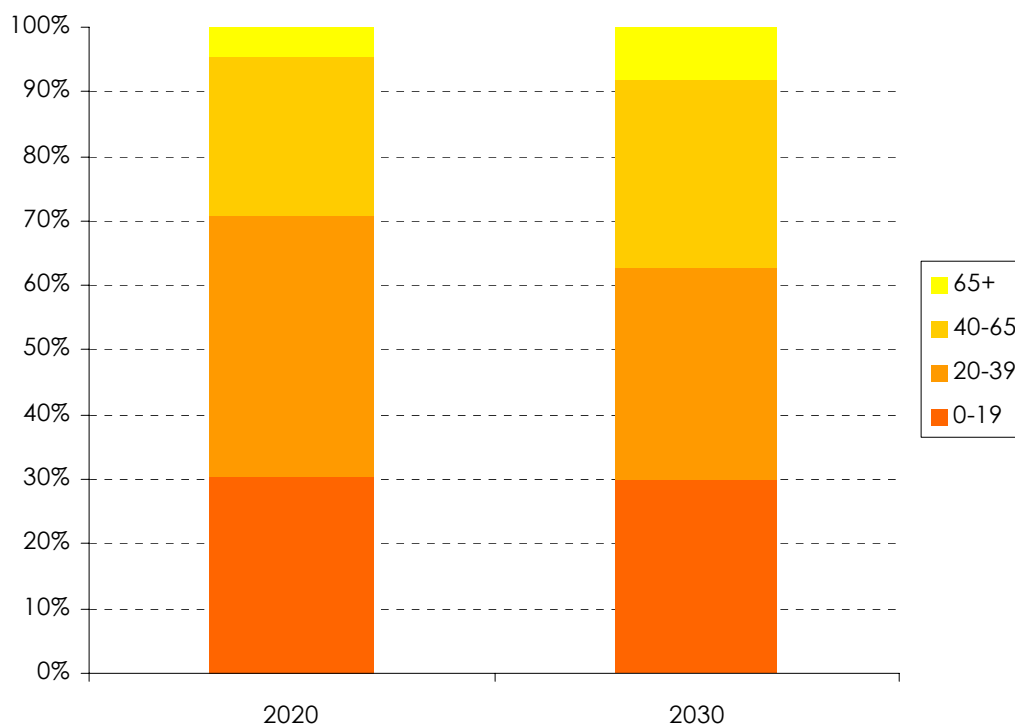

%	2007	2010	2015	2020	2030
0-19	22	22	28	30	29
20-39	14	13	35	36	32
40-65	57	56	31	29	30
65+	7	9	6	6	9

Aantallen	2007	2010	2015	2020	2030
0-19	292	305	2.389	8.050	19.995
20-39	188	184	2.977	9.605	21.518
40-65	771	777	2.569	7.679	20.544
65+	94	124	469	1.589	6.000

Almere Pampus

Almere Pampus zal pas na 2020 in de buurt komen van zijn geplande omvang. Pampus zal een relatief jonge wijk zijn waar de categorie 0-19 jaar ruim vertegenwoordigd is.

%	2007	2010	2015	2020	2030
0-19	20	14	14	30	30
20-39	20	14	14	41	33
40-65	60	71	71	25	29
65+	0	0	0	5	8

Aantallen	2007	2010	2015	2020	2030
0-19	1	1	1	4.730	15.883
20-39	1	1	1	6.352	17.195
40-65	3	5	5	3.841	15.379
65+	0	0	0	704	4.228

3 Sport

3.1 Binnensport

Huidige situatie

Bij binnensporten gaat het om sporten die in sporthallen² en sportzalen³ worden beoefend. Het huidige aanbod (2006) in Almere is 8 sporthallen (Haven, Stedenwijk, Waterwijk, FBK, Buiten, Indische Buurt en twee hallen in Breedtesporthal) en 6 sportzalen (Waterwijk, Buiten, De Vrijbouter, Kruidenwijk, Literatuurwijk en Noorderplassen). De breedtesporthallen in Poort hebben accommodatie voor volleybal en basketbal. Voor 2010 zullen 3 drie nieuwe sportzalen in Poort worden gerealiseerd. Gymnastieklokalen⁴ (vaak gekoppeld aan scholen) zijn niet betrokken bij de prognose berekeningen. Er is één particuliere hal voor gymnastiek, turnen, badminton en bowls.

Uitgangspunten en methode

Uitgangspunt voor de berekening van de behoefte aan sporthallen en -zalen is het beleidsplan Sport 2002-2005 (bron 39, 2001)). Uit dit rapport blijkt dat in 2001 doordeweeks de bezetting voor sporthallen 127,5 uren is en voor sportzalen 60,5 uren. Dit komt, uitgaande van een beschikbaarheid van 150 en 90 uur per week, overeen met een bezettingspercentage van respectievelijk 85% en 67,2%. Er wordt hierbij van uitgegaan dat in het weekend de sporthallen zijn geopend en de sportzalen niet. Het bezettingspercentage van de sporthal in het weekend ligt in 2001 met 98,5 uren op 70,4% (aanbod uren is 140). In het weekend wordt de sporthal daarmee dus minder intensief gebruikt. Voor het ramen van de behoefte aan sporthallen, hoeft daarom alleen naar de bezetting doordeweeks gekeken te worden.

De planningsbehoefte tot 2030 wordt berekend aan de hand van de prognose van de bevolkingsomvang. Uitgaande van de bevolkingsomvang in 2001 van 150.400 inwoners, kunnen twee kentallen worden afgeleid voor de behoefte aan (uren in) sporthallen en -zalen:

- Gemiddeld aantal uren gebruik (door de week) van sporthal per 10.000 inwoners: 8,5;
- Gemiddeld aantal uren gebruik van sportzaal per 10.000 inwoners: 4,0
- Er wordt van uitgegaan sporthallen en sportzalen in Almere beschikbaar zijn op maandag tot en met vrijdag tussen 17.00 en 23.00⁵. Dit komt neer op 30 uur per week⁶.

² Een sporthal is doorgaans 24x44x7 m of groter

³ Een sportzaal heeft een minimummaat van 16x28x7 m.

⁴ Een gymnastieklokaal heeft een standaardmaat van 12x21x5,5 m (VNG)

⁵ Bron: Beleidsplan Sport. Ook in het weekend zijn er uren beschikbaar, maar zoals eerder aangegeven is dit niet relevant voor de behoefte van sporthallen.

⁶ Andere kentallen: Norm NOC*NSF is 1400 uur gebruik door georganiseerde sport per jaar per sporthal, dit komt neer op 35 uur per week, voor 40 weken per jaar (vakantie niet meegerekend). Daarbij wordt piekbelasting buiten beschouwing gelaten. Planologische kentallen: 1 sporthal op 20.000 inwoners. Met kanttekening dat aanwezigheid van andere sportvoorzieningen invloed heeft. Dit levert vaak te hoge schattingen op. Voor Almere zou dit betekenen dat je in 2030 16,5 sporthallen nodig hebt.

Prognose

Met behulp van de twee afgeleide kentallen en de eerder weergegeven prognose voor de bevolkingsomvang kan de behoefte aan uren sporthallen en –zalen worden geraamd.

Met dit gegeven is de volgende raming gemaakt:

Tabel 3.1 Aantal uur dat Almeerders gebruik maken van een sporthal / -zaal (door de week) en benodigd aantal sporthallen en –zalen.

	2007	2010	2015	2020	2030
Aantal inwoners	180.998	192.695	219.292	255.623	329.941
Aantal uur in sporthal	153,4	163,4	185,9	216,7	279,7
Aantal uur in sportzaal	72,8	77,5	88,2	102,8	132,7

Met behulp van bovenstaande gegevens is vervolgens een raming gemaakt van het aantal benodigde extra sporthallen en –zalen.

Tabel 3.2 Planningsbehoefte sporthallen en sportzalen

	Sporthal	Sportzaal
Huidig aanbod 2007:	8	6
Huidige vraag 2007:	5,1	2,4
Huidig tekort / overschot:	2,9	3,6
Vraag 2010	5,4	2,6
Planningsbehoefte 2010	-2,6	-3,4
Vraag 2015	6,2	2,9
Planningsbehoefte 2015	-1,8	-3,1
Vraag 2020	7,2	3,4
Planningsbehoefte 2020	-0,8	-2,6
Vraag 2030	9,3	4,4
Planningsbehoefte 2030	1,3	-1,6

Uit de raming blijkt dat er in 2030 behoefte is aan 1 tot 2 extra sporthallen en geen extra sportzalen. Gebruikte kentallen zijn gebaseerd op aantal in gebruik zijnde uren van een sport-hal en sportzaal in 2001. De bezettingspercentages van 2001 (85% sporthallen en 67% voor sportzalen) zijn de basis voor de raming tot 2030. Wanneer de bezettingspercentages licht zouden stijgen, dan kan tot 2030 volstaan worden met twee extra sporthallen. Het huidige aantal sportzalen is in beide situaties afdoende.

De bouw van gymnastieklokalen volgt het onderwijs. Ook in de nieuwe wijken worden op die manier lokalen gebouwd. Deze gymnastieklokalen worden buiten onderwijstijden door de afdeling Sportaccommodaties aan verenigingen verhuurd. Deze ruimtes zijn steeds voldoende gebleken.

Investerings

Uit berekening blijkt dat investeringen voor 2030 niet nodig zijn. Bij de planning van Almere Hout moet worden gezien of het bouwen van een sporthal/-zaal op basis van gespreide beschikbaarheid van voorzieningen, wenselijk is.

3.2 Fitnesscentra

Huidige situatie

Een internet zoektocht naar fitnesscentra in Almere levert om en nabij 30 fitnesscentra op⁷. Het is niet duidelijk hoe groot deze centra zijn, maar hoogstwaarschijnlijk verschillen deze centra aanzienlijk in grootte en capaciteit. Alle fitnesscentra in Almere zijn in bezit van en worden geëxploiteerd door private ondernemers.

Fitness is voor de leeftijden 16 en ouder de meest beoefende sport in Almere. Het gaat dan met name om fitness conditie, maar ook fitness kracht scoort hoog (bron 8, 2006). Het percentage van de Almeerse bevolking dat fitness beoefent, is 22,7% (bron 8, 2006), dat ligt boven het landelijk gemiddelde van 20% (bron Wvb Marketing en SCP).

Uitgangspunten en methode

Uit verschillende bronnen destilleerden wij de volgende gegevens⁸:

- In Almere is de gemiddelde bezoeksfrequentie 3,3 bezoeken per maand. Dat is 40 bezoeken per jaar (bron 30, 1999).
- Het bezoekpotentieel per fitnesscentrum is 50.000 keer per jaar (bron 30, 2002).

Het aantal fitnessers per jaar is berekend aan de hand van het deelnamepercentage (22,7%) en de totale bevolking. Het aantal bezoeken is berekend door het aantal fitnessers te vermenigvuldigen met het gemiddelde aantal bezoeken per fitnesser. De vraag is vervolgens berekend door het aantal bezoeken te delen door het bezoekpotentieel (50.000).⁹

Prognose

De verwachting is dat fitnesscentra in de toekomst in omvang zullen toenemen om zo een ruimer aanbod aan voorzieningen te garanderen. Fitness is een populaire sport, en de verwachting is dat dit in ieder geval gelijk zal blijven en mogelijk verder zal stijgen. Deze ontwikkelingen zijn niet in onderstaande prognose meegenomen, hiervoor is aanvullend onderzoek noodzakelijk.

Tabel 3.3 Planningsbehoefte fitnessinstellingen

	Bezoeken	Instellingen
huidig aanbod (aantal bedrijven)	1.500.000	30
huidige vraag (bij 41.087 fitnessers)	1.643.462	33
huidig tekort / overschot		-3
vraag 2010	1.749.671	35
planningsbehoefte		5
vraag 2015	1.991.171	40
planningsbehoefte 2015		10
vraag 2020	2.321.057	46
planningsbehoefte 2020		16
vraag 2030	2.995.864	60
planningsbehoefte 2030		30

⁷ Bron 34, 2003

⁸ Binnenkort komen via het Mulier instituut nieuwe onderzoeksgegevens over fitness beschikbaar (nationale fitnessmonitor). Ook het NRIT brengt binnenkort een publicatie uit over fitness en wellness. Deze gegevens konden nog niet in deze raming worden gebruikt.

⁹ Opgemerkt moet worden dat geen actueel inzicht is de grootte en de openingstijden en daarmee de capaciteit van de fitnesscentra in Almere. De gegevens zijn gebaseerd op een rapport uit 2002 (bron 30)

Uit de raming blijkt dat er tot 2030 behoefte is aan 30 extra fitnesscentra.

Investering

Geen investeringen door gemeente want private voorzieningen. Nieuwe voorzieningen voor fitnesscentra leggen wel een ruimteclaim, met name in de nieuwe stadsdelen.

3.3 Dans- en balletscholen

Huidige situatie

Een internet-zoektocht naar dans- en balletscholen in Almere leert ons dat er in 2007 20 dans- en balletscholen in Almere zijn. Er is geen overzicht van de grootte van deze scholen, maar hoogstwaarschijnlijk verschillen ze aanzienlijk in grootte en capaciteit. Dans- en balletscholen in Almere zijn private ondernemingen. Niet alle dans- en balletscholen hebben een eigen accommodatie (dansstudio). Sommige dans- en balletscholen maken gebruik van gymzalen, buurthuizen en dergelijke.

Volgens het onderzoek Sportdeelname Almere heeft in 2006 5,5% van de Almeerse bevolking in ieder geval een keer aan danssport gedaan¹⁰(bron 8, 2006). Dit zijn in 2007 circa 9.955 mensen (ongeveer 500 mensen per dansschool).

Uitgangspunten en methode

We volgen hier dezelfde methode als in het onderzoek Sport-, Recreatie- en Toeristische voorzieningen; vraag, aanbod en planningsopgave tot 2010 (Bureau BUITEN, 2003). In 2003 is er vanuit gegaan het aanbod destijds voldoende was om aan de vraag te voldoen. Bij gelijkblijvend deelnamepercentage zal (zonder met een eventuele schaalvergroting in de sector rekening te houden) het aantal dans- en balletscholen gelijk meegroeien met het aantal inwoners. Op dit moment zijn er in Almere meer dans- en balletscholen per 10.000 inwoners dan in 2003, namelijk 1,1¹¹.

Prognose

Tabel 3.4 Planningsbehoefte dans- en balletscholen

	scholen
huidig aanbod (aantal bedrijven)	20
huidige vraag	n.b.
huidig tekort / overschot	n.b.
vraag 2010	21
planningsbehoefte	1
vraag 2015	24
planningsbehoefte 2015	4
vraag 2020	28
planningsbehoefte 2020	8
vraag 2030	36
planningsbehoefte 2030	16

We zien dat het aantal dansscholen sinds 2003 sneller is gegroeid dan het aantal inwoners. Doordat een exact zicht op het huidig aanbod (aantal bedrijven, omvang van bedrijven, locaties en accommodaties) niet beschikbaar is, kan hiervoor geen sluitende verklaring worden gegeven. Uit het onderzoek sportdeelname (bron 8, 2006) blijkt dat danssporten in Alme-

¹⁰ Het is niet duidelijk in hoeverre hieronder danssporten vallen die worden gevolgd in een sportschool (bijv. streetdance).

¹¹ In 2003 waren er 10 dans- en balletscholen. Per 10.000 inwoners kwam dit neer op 0,61.

re populairder zijn dan gemiddeld in Nederland (dans komt wel voor in de Almeerse top 10 van meest populaire sporten, en niet in de Nederlandse top 10). Uit dezelfde bron blijkt ook dat het aantal mensen dat danssporten beoefent gestegen is van 1,6% in 2004 naar 2,9% in 2006.

Vanuit het veld komen op dit moment signalen dat er behoefte is aan extra ruimte voor dans- en balletscholen. Aanvullend onderzoek is noodzakelijk om nader te kwantificeren wat op dit moment en in de toekomst de behoefte is.

Investering

Geen investeringen door gemeente want private voorzieningen. Nieuwe voorzieningen voor dans- en balletscholen leggen wel een ruimteclaim.

3.4 Kleine zaalsporten

Huidige situatie

In Almere Stad op sportpark Annapark is een verzamelgebouw voor kleine zaalsporten (met 3 gymzalen, kleed- en clubaccommodatie voor voetbal, twee conferentieruimtes, een vergaderzaal die kan worden opgesplitst in 3 zalen, een biljartruimte en een cateringvoorziening) gerealiseerd. In Almere zijn er 22 gymnastieklokalen (hoofdzakelijk voor onderwijsdoeleinden), een tafeltennisaccommodatie, is er een bokscentrum en een dojo voor oosterse vechtsport.

Prognose

Kleine zaalsporten kunnen vrij makkelijk in verschillende soorten accommodaties worden gehuisvest, zoals in culturele centra, gymnastieklokalen maar ook in kleinere ruimtes van sportzalen en sporthallen.

Met de realisatie van het verzamelgebouw voor kleine zaalsporten in sportpark Annapark en de achterliggende gedachte dat alternatieve vormen van accommodatie voldoende mogelijkheden bieden voor kleine zaalsporten, kan worden geconcludeerd dat verdere uitbreiding van dit type accommodaties voorlopig niet voor de hand ligt.

Investering

Op dit moment is er geen investeringsopgave voor kleine zaalsporten in Almere.

3.5 Bowling

Huidig aanbod

In Almere Stad ligt Dooworld, met een capaciteit van 12 bowlingbanen.

Uitgangspunten en methode

Voor de berekening is gebruik gemaakt van kentallen uit het rapport van ZKA Consultants & Planners (bron 30, 2002), hierbij gaat de bowlingfederatie uit van een gemiddelde vraag van 1 bowlingbaan per 10.000 inwoners. Wanneer we een kleine vergelijking doen met Amsterdam dan komt dit aardig overeen (1 bowlingbaan per ongeveer 11.000 inwoners). Utrecht heeft een vergelijkbaar aantal inwoners per baan. Zoetermeer, eveneens een jonge stad, heeft daarentegen een zeer groot aantal bowlingbanen (1 per 4.200 inwoners). In deze prognose hanteren we 10.000 inwoners per baan. Dit is geen star gegeven, enige rek per baan is mogelijk.

Prognose
De resultaten van de berekening zijn weergegeven in volgend tabel.

Tabel 3.5 Planningsbehoefte bowlingbanen

	banen
huidig aanbod (aantal bedrijven)	12
huidige vraag	18
huidig tekort / overschot	-6
vraag 2010	19
planningsbehoefte	7
vraag 2015	22
planningsbehoefte 2015	10
vraag 2020	26
planningsbehoefte 2020	14
vraag 2030	33
planningsbehoefte 2030	21

Het huidig aanbod aan bowlingbanen laat een tekort zien van zes banen. Momenteel is er 1 baan per 15.000 inwoners. Wanneer we uit gaan van bowlingcentra met minimaal 10 banen, dan zal pas vanaf 2015 draagkracht zijn voor een nieuw bowlingcentrum en in 2030 een voor een derde bowlingcentrum in Almere.

Investering

Geen investeringen door gemeente want zijn private voorzieningen. Nieuwe voorzieningen voor bowlingbanen leggen wel een ruimteclaim.

3.6 Voetbal

Huidige situatie

Op dit moment (2007) zijn er 42 voetbalvelden in Almere. Er zijn 30,5 velden (30 velden van normale omvang en 1 pupillenveld) waarop wedstrijden kunnen worden gespeeld en 23,5 velden waarop kan worden getraind (oefenhoek telt als 0,5 veld). Van de 42 velden, zijn er 10 kunstgrasvelden die zowel voor wedstrijden als trainingen worden gebruikt vanwege de hogere belastingcapaciteit. Logistiek en planning zijn hierbij de randvoorwaarden en niet de kwaliteit van het gras zoals bij natuurgasvelden.

Uitgangspunten en methode

Voor de berekening van het benodigde aantal voetbalvelden is gebruik gemaakt van het onderzoek van Marktplan Adviesgroep (bron 6)¹² en de methode die door de KNVB wordt gebruikt om het benodigde aantal velden te berekenen. Een kental is berekend op basis van de situatie in het onderzoek van Marktplan in 2015, wat vervolgens wordt toegepast op de bevolkingsgroei voor de periode erna.

Uitgangspunten in de berekening zijn:

- Totale deelname voetbal in Almere in 2004 is 2,52% (bron 6, 2005);¹³
- Deelname categorie t/m 14 jaar zal voor Almere gelijk blijven aan die in 2004: 6,59%;
- Deelname categorie jeugd en senioren zal voor Almere afnemen: in 2004 1,36%; voor 2010 gaan we uit van 1,34% en voor 2015 1,32%;
- Bij vraagraming 2020 en 2030 wordt ervan uitgegaan dat deelname voor de categorie t/m 14 jaar, en de jeugd en senioren na 2020 stabiel blijft (respectievelijk 6,59% en 1,32%);
- Omdat uit de berekening van Marktplan (bron 6, 2005) blijkt dat bij de bruto speeltijd berekening van 2015 op zondag het meeste aantal velden nodig zijn, is dit als uitgangspunt genomen (6,42 extra velden). We hebben niet het afgeronde getal van 7 extra velden genomen. Per 10.000 inwoners komt het benodigd aantal wedstrijd velden op de lange termijn dan op 1,42;
- In eerste instantie is in de raming alleen gerekend met grasvelden. Hieronder wordt ingegaan op het effect van kunstgrasvelden;
- Bij raming van het benodigd aantal trainingsvelden gaan wij uit van 4 trainingsdagen per week. De factor die de KNVB gebruikt om het aantal benodigde trainingsvelden te berekenen bij 4 trainingsdagen per week = 0,64 van een wedstrijd veld¹⁴.
- In de ontwikkeling van het voetbal zien we dat er in de leeftijdscategorie 18-45 jaar ook 5 tegen 5 gevoetbald wordt. Dit wordt gedaan op kleinere velden, wat kan betekenen dat de groei van de behoefte aan velden kleiner wordt. De ontwikkeling is echter nog pril, en het is daarom moeilijk te zeggen wat op (middel-)lange termijn echt de behoefte is.

¹² N.B. in deze raming word gekeken hoeveel extra leden er zijn in 2010 en 2015 tov 2004. En dat door-gerekend zijn er zoveel extra velden nodig. Daarbij is dus uitgangspunt dat Almere in 2004 voldoende velden had, en ook wachtlijsten worden niet meegenomen.

¹³ Deelname voetbal Almere in 2000 was 2,46%. Er is de afgelopen jaren een toename in de deelname aan voetbal gezien (voornamelijk onder junioren). Echter deze groei is niet zo sterk als destijds in Sportnota verwacht (de Sportnota komt uit 2001, hier werd uitgegaan van 2,75%).

¹⁴. Factor die de KNVB gebruikt om het aantal benodigde trainingsvelden te berekenen bij 5 trainings-dagen per week = 0,51.

Prognose

In tabel 2.6 is de prognose tot 2030 weergegeven.

Verdeling van het aantal velden over de sportparken

- Als de hieronder geraamde vraag wordt verdeeld over 6 sportparken, dan zijn er meer voetbalvelden nodig. Het benodigd aantal velden wordt per sportpark afgerond. Bij afronding wordt elk decimaal naar het bovenliggende getal afgerond (5,1 wordt dus 6).
- Bij de berekende vraag moeten dan tussen de 2-4 wedstrijd velden worden opgeteld (dus in 2020 i.p.v. planningsbehoefte van 6 velden, 10 velden, en in 2030 $17 + 4 = 21$ velden).

Tabel 3.6 Planningsbehoefte voetbalvelden

	Wedstrijd	Training	AFGEROND, wedstrijd	AFGEROND, training
Huidig aanbod 2007:	30,5	23,5	30,5	23,5
Huidige vraag 2007:	24,3	15,6	25,0	18
Huidig tekort / overschot:	6,2	7,9	5,5	5,5
Vraag 2010	31,1	20,0	34-36	22-24
Planningsbehoefte 2010	0,6	-3,5		
Vraag 2015	33,4	21,5	36-38	24-26
Planningsbehoefte 2015	2,9	-2,0		
Vraag 2020	36,4	23,4	39-41	26-28
Planningsbehoefte 2020	5,9	-0,1		
Vraag 2030	47,0	30,2	49-51	33-35
Planningsbehoefte 2030	16,5	6,7		

Op dit moment is er een overschot aan voetbalvelden. Als het aanbod kunstgrasvelden bij de vraag naar trainingsvelden in ogenschouw wordt genomen en we rekening houden met de verdeling van het aantal velden over de sportparken, ontstaat er mogelijk in 2010 een planningsbehoefte voor de trainingsvelden. Voor de wedstrijd velden geldt zeker al een planningsbehoefte in 2010. Een deel van het overschot ligt nu bij FC Omniworld op het Fanny Blankers-Koenpark. Deze ruimte wordt tevens gereserveerd voor het moment dat in verband met de vereisten van de eredivisie, het stadion van FC Omniworld moet worden gekeerd. (hiermee vervallen mogelijk 3 velden)

Er is in Almere één club die niet aan de KNVB-competitie deelneemt: SV Armaan. Deze club heeft op dit moment één veld tot haar beschikking, welke aan de huidige (en toekomstig te verwachten) vraag kan voldoen. Naar verwachting hebben zij niet op korte / middellange termijn een extra veld nodig.

Per stadsdeel

De huidige vraag en de vraag tot en met 2030 is in onderstaande tabellen voor wedstrijdvel- den en trainingsvelden per stadsdeel berekend. Hierbij is dezelfde methode gehanteerd als hierboven¹⁵.

Tabel 3.7 Vraag voetbalvelden per stadsdeel

Wedstrijd	2007	2010	2015	2020	2030
Almere Haven	5,23	3,42	3,51	3,53	3,69
Almere Stad	14,67	16,32	15,58	15,18	14,84
Almere Buiten	4,38	8,42	7,91	7,68	7,57
Almere Poort	0,00	0,54	3,02	3,95	3,69
Almere Hout	0,00	0,21	1,20	3,83	9,69
Almere Pampus	0,00	0,00	0,00	2,23	7,50
Totaal	24,28	28,91	31,23	36,40	46,98

Training	2007	2010	2015	2020	2030
Almere Haven	3,36	2,19	2,25	2,26	2,36
Almere Stad	9,43	10,45	9,97	9,71	9,50
Almere Buiten	2,81	5,39	5,07	4,91	4,84
Almere Poort	0	0,34	1,93	2,53	2,36
Almere Hout	0	0,13	0,77	2,45	6,20
Almere Pampus	0	0,00	0,00	1,42	4,80
Totaal	15,61	18,50	19,99	23,30	30,07

Momenteel zijn de voetbalverenigingen, en dus ook de voetbalvelden, gelegen in Almere Haven, Stad en Buiten. Met de groei van Almere en de komst van drie nieuwe stadsdelen (Almere Poort, Hout en Pampus) moet rekening gehouden worden met nieuwe complexen met voetbalvelden en eventueel ook nieuwe voetbalverenigingen.

Uitgaande van het feit dat in de overige stadsdelen nieuwe velden komen en mogelijke nieuwe voetbalverenigingen die de vraag in hun eigen stadsdelen gaan opvangen, kan het volgende worden geconcludeerd:

Almere Haven heeft nu 5,5 wedstrijdvel- den en 4 trainingsvelden. Naar verwachting is dit tot 2030 voldoende. Almere Stad heeft nu 20 wedstrijdvel- den en 14,5 trainingsveld; dit is vol- doende tot 2030. Voor Almere Buiten (op dit moment 5 wedstrijdvel- den en 4 trainingsvelden) moet wel rekening gehouden worden met een planningsopgave. In 2010 heeft Almere Bui- ten tekort van 2-3 wedstrijdvel- den en ongeveer 1 trainingsveld.

Het is belangrijk om de voetbalvelden zo over de stad te verdelen, dat de afstand van de woning tot de voetbalclub zo kort mogelijk kan zijn. Dit is van positieve invloed op het aan- trekken van nieuwe leden het stimuleert de voetballers om de fiets te nemen. Dit laatste is weer van belang om de parkeerdruk en verkeersoverlast bij de sportcomplexen te verminde- ren.

¹⁵ Voor de prognoses is gekeken naar het aantal verwachte leden in de genoemde jaren (adhv deel- namepercentage) en niet naar de huidige verdeling van (het aantal) verenigingen per stadsdeel.

Investering

Een 10 jarige (10.000 bespelingsuren) afschrijving op de nieuwste kunstgras voetbalvelden is vrij kort. Toch is het niet onverstandig een kunstgrasveld volledig over 10 jaar af te schrijven. Indien een kunstgrasveld langer mee gaat dan 10.000 bespelingsuren zal de exploitatiekosten evenredig mee dalen.

Naar alle waarschijnlijkheid zal de sporttechnische onderlaag na 10-12 jaar hergebruikt kunnen worden. Het is niet zeker of dit ook echt zo zal zijn daar de ontwikkelingen van verschillende kunstgrassystemen snel gaan. Het voorstel is dan ook om onderstaande afschrijfmethode te hanteren (Bron 44, 2007)

In onderstaand tabel wordt het volledige kunstgrassysteem over 10 jaar afgeschreven. Het natuurgras voetbalveld wordt over 20 jaar afgeschreven.

Exploitatiekosten volledige afschrijving kunstgrassysteem			
Natuurgras voetbalvelden		Kunstgras voetbalvelden	
Aanlegkosten	€ 150.000	Aanlegkosten	€ 400.000
Afschrijving per jaar over 20 jaar	€ 7.500	Afschrijving per jaar over 10 jaar volledig systeem	€ 40.000
Onderhoud per jaar	12.500	Onderhoud per jaar	10.000
Totaal excl. BTW	€ 20.000	Totaal excl. BTW	€ 50.000
Bespelingsuren gemiddeld per jaar	250 u	Bespelingsuren gemiddeld per jaar	1000 uur
Kosten per bespelingsuur	€ 80 /uur	Kosten per bespelingsuur	€ 50 /uur

Bron: 44, 2007

In onderstaand tabel wordt de kunstgrasmat over 10 jaar afgeschreven de sporttechnische laag onder de kunstgrasmat wordt hergebruikt en vertegenwoordigd een restwaarde. Het natuurgras voetbalveld wordt over 20 jaar afgeschreven.

Exploitatiekosten eventuele restwaarde kunstgrassysteem			
Natuurgras voetbalvelden		Kunstgras voetbalvelden	
Aanlegkosten	€ 150.000	Aanlegkosten	€ 400.000
		Eventuele restwaarde na 10 jaar	€ 150.000
Afschrijving per jaar over 20 jaar	€ 7.500	Afschrijving per jaar over 10 jaar bij eventueel her te gebruiken lava rubber onderbaan	€ 25.000
Onderhoud per jaar	12.500	Onderhoud per jaar	10.000
Totaal excl. BTW	€ 20.000	Totaal excl. BTW	€ 35.000
Bespelingsuren gemiddeld per jaar	250 u	Bespelingsuren gemiddeld per jaar	1000 uur
Kosten per bespelingsuur	€ 80 /uur	Kosten per bespelingsuur	€ 35 /uur

Bron: 44, 2007

In onderstaand tabel wordt het volledige kunstgrassysteem over 12 jaar afgeschreven. Het natuurgras voetbalveld wordt over 20 jaar afgeschreven.

Exploitatiekosten volledige afschrijving kunstgrassysteem			
Natuurgras voetbalvelden		Kunstgras voetbalvelden	
Aanlegkosten	€ 150.000	Aanlegkosten	€ 400.000
Afschrijving per jaar over 20 jaar	€ 7.500	Afschrijving per jaar over 12 jaar volledig systeem	€ 33.333
Onderhoud per jaar	12.500	Onderhoud per jaar	10.000
Totaal excl. BTW	€ 20.000	Totaal excl. BTW	€ 43.333
Bespelingsuren gemiddeld per jaar	250 u	Bespelingsuren gemiddeld per jaar	1000 uur
Kosten per bespelingsuur	€ 80 /uur	Kosten per bespelingsuur	€ 44 /uur

Bron: 44, 2007

In onderstaand tabel wordt de kunstgrasmat over 12 jaar afgeschreven de sporttechnische laag onder de kunstgrasmat wordt hergebruikt en vertegenwoordigd een restwaarde. Het natuurgras voetbalveld wordt in 20 jaar afgeschreven.

Exploitatiekosten eventuele restwaarde kunstgrassysteem			
Natuurgras voetbalvelden		Kunstgras voetbalvelden	
Aanlegkosten	€ 150.000	Aanlegkosten	€ 400.000
		Eventuele restwaarde na 10 jaar	€ 150.000
Afschrijving per jaar over 20 jaar	€ 7.500	Afschrijving per jaar over 12 jaar bij eventueel her te gebruiken lava rubber onderbaan	€ 20.833
Onderhoud per jaar	12.500	Onderhoud per jaar	10.000
Totaal excl. BTW	€ 20.000	Totaal excl. BTW	€ 30.833
Bespelingsuren gemiddeld per jaar	250 u	Bespelingsuren gemiddeld per jaar	1000 uur
Kosten per bespelingsuur	€ 80 /uur	Kosten per bespelingsuur	€ 31 /uur

Bron: 44, 2007

3.7 Tennis

Huidige situatie

Het huidig aanbod tennisbanen in Almere is 8 binnenbanen en 66 buitenbanen.

Tabel 3.8 Tennisverenigingen Almere

Tennisvereniging	Locatie/stadsdeel	Banen
Almeerse Tennis Club Buiten (900 leden)	Almere Buiten	11 all-weather french court tennisbanen
Totaal Buiten		11 buiten
Joymere	Almere Stad, Lumierepark	10 kunstgras verlicht
LTC Waterwijk	Almere Stad, Waterwijk	8 gravel verlicht
Tennisvereniging Centre Point	Almere Stad	10 buiten tennisbanen van gravel. 8 binnen tennisbanen van hard-court op tapijt.
Tennisvereniging Het Nieuwe Land (550 leden)	Almere Stad, Stedenwijk	7 French court verlicht
Tennisvereniging Koriander (500 leden)	Almere Stad, Kruidenwijk	6 verlichte banen (4 keer Canada Tenn en 2 keer gravel)
Totaal Stad		41 buiten en 8 binnen
Lawn Tennis Vereniging Almere	Almere Haven	8 verlichte French-Court banen
Tennisvereniging De Gouwen (400 leden)	Almere Haven	6 gravelbanen waarvan 5 met verlichting
Totaal Haven		14 buiten

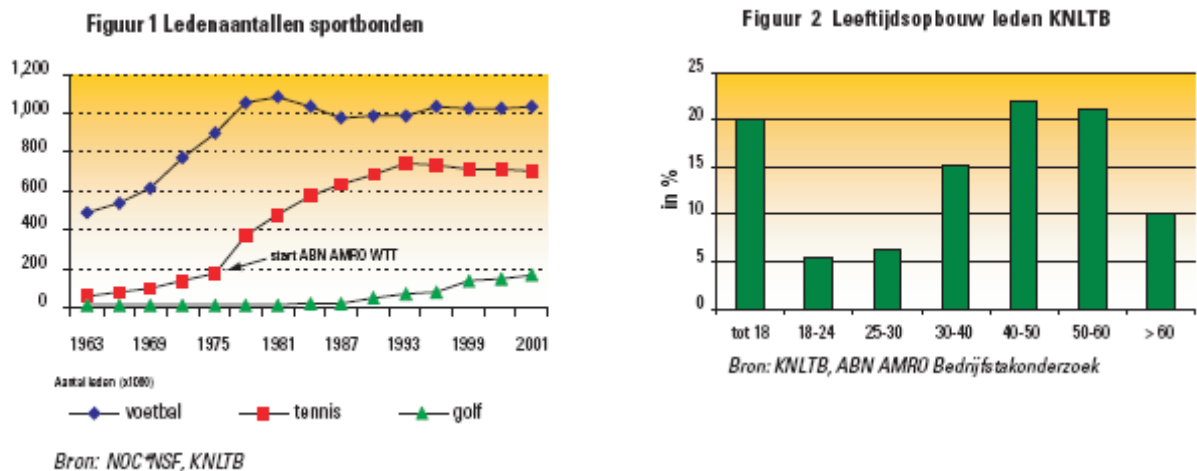
Het aanbod is niet gelijk verdeeld over de stad. Uit de Beleidsnota tennisaccommodaties gemeente Almere (bron 23, 2002) bleek dat de vraag-aanbod verhouding in Almere Haven en Almere Buiten in 2002 scheef was. In Buiten waren te weinig tennisbanen en in Haven juist meer dan voldoende. In de afgelopen jaren zijn er in Buiten 4 banen bijgekomen.

De deelname aan tennis is in Almere (2,53% in 2004) lager dan landelijk gemiddeld (4,28% in 2006). Dit is echter niet zo verwonderlijk als Almere vergeleken wordt met andere grotere steden. Almere biedt een breed aanbod aan verschillende sporten. Kleinere gemeenten hebben een minder breed aanbod, waardoor in deze gemeenten het deelnamepercentage tennis hoger zal liggen (tennis is naast voetbal in elke gemeente wel beschikbaar). Het landelijke deelnamepercentage ligt hierdoor relatief hoog. Dit vertekent het beeld voor Almere; omdat Almere een grote stad is, met een breed en groeiend aanbod aan sportvoorzieningen, zal het deelnamepercentage van tennis lager liggen dan het landelijk gemiddelde. Daarbij komt ook dat in grote steden relatief meer inwoners met een laag inkomen wonen, zij worden doorgaans geen lid worden van een tennisvereniging.

De deelname aan tennis in Almere is dalende: in 2004 was het deelnamepercentage 2,53%, in 2002 was dit nog 2,66% en in 1993 zelfs 4,20% (bron 23, 2002). Ook in het Onderzoek Sportdeelname Almere van Trendview uit 2006 (bron 8, 2006) blijkt dat de deelname aan tennis afneemt¹⁶. De daling in de deelname aan tennis geldt ook voor Nederland als geheel. In 1993 was het deelnamepercentage voor Nederland nog 4,84%, in 2002 is dit 4,36% en in 2006 4,28%. De laatste jaren is voor zowel Nederland als Almere de deelname aan het stabiliseren.

¹⁶ Het sportdeelname onderzoek geeft in 2007 een deelname van 7,8% en in 2001 was dit gedaald tot 6,4%. Het betreft hier echter niet leden van een tennisclub maar mensen die een of meerdere malen hebben getennist in het betreffende jaar, binnen of buiten Almere op basis van een steekproef.

Figuur 3.1 Ledenaantallen sportbonden en leeftijdsopbouw KNLTB

Landelijke culturele trends die kunnen wijzen op een daling zijn (bron 23, 2002):

- Door het grote aanbod aan activiteiten en de druk op de vrije tijd vertoont men 'zapgedrag' (meer activiteiten in minder tijd);
- De 24-uurs economie vraagt om ruimere openingstijden, die een tennisclub niet altijd kan bieden;

De verwachting is dat de bevolking van Almere deze trends volgt. Ook lijkt de vraag naar overdekte banen af te nemen. Reden hiervoor: een toename van het aantal *all-weather* banen waarop het hele jaar buiten kan worden getennist. Uit de Beleidsnota tennisaccommodaties gemeente Almere (bron 23, 2002) blijkt dat in de wintermaanden tijdens de lesuren op de overdekte banen een capaciteitsprobleem ontstaat.

Uitgangspunten en methode

In 2002 is een Beleidsnota tennisaccommodaties voor de gemeente Almere opgesteld (bron 23). De uitgangspunten van deze nota zijn gebruikt voor de prognoses tot 2030. We maken onderscheid tussen overdekte en onoverdekte tennisaccommodaties. In de berekening is geen rekening gehouden met het mogelijk verdwijnen van de tennisbanen van Centre Point. De planningsbehoefte van de buitenbanen is sterk afhankelijk van het deelnamepercentage. Er zijn daarom drie scenario's opgesteld waarin het deelnamepercentage verschilt; De deelnamepercentages 2,5%, 3% en 3,5%. De KNLTB gaat voor de buitenbanen uit van 90 leden per verlichte baan en 70 leden per onverlichte baan. Gezien het dalende deelnamepercentage in Almere, wordt voor de planningsopgave gebruik gemaakt van het lage scenario (2,5%) voor de buitenbanen. Het aantal overdekte banen is daarentegen al erg laag in Almere. Wanneer we naar Amsterdam kijken zien we in 2006 ongeveer 1 overdekte baan per 11.000 inwoners¹⁷. Ook voor de binnenbanen zijn drie scenario's opgesteld 1 baan per 35.000 inwoners, per 25.000 inwoners en per 15.000 inwoners. In Almere zijn we voor de binnenbanen uitgegaan van de scenario's 1 overdekte baan per 25.000 inwoners om dicht bij het huidige aanbod te blijven en van 1 baan per 15.000 inwoners ter vergelijking met Amsterdam. Beide zullen het tekort aan overdekte banen in de winter oplossen. Belangrijk is natuurlijk bij de overwegingen voor de aanleg van nieuwe binnenbanen, rekening te houden met het gebruik over het gehele jaar en niet alleen de wintermaanden. Het is mogelijk dat tennissers in de winter langere afstanden zullen moeten afleggen voor een overdekte baan.

Prognose

De resultaten van de berekening zijn weergegeven in volgende tabel.

¹⁷ In Amsterdam waren in 2006 10 hallen met in totaal 66 binnenbanen.

Tabel 3.9 Planningsbehoefte tennisbanen¹⁸

	binnenbanen 25.000/baan	binnenbanen 15.000/baan	buitenbanen 2,5%
Huidig aanbod:	8	8	66
Huidige vraag:	7,24	12,07	50,28
Huidig tekort / overschot:	0,76	-4,07	15,72
Vraag 2010:	7,71	12,85	53,53
Planningsbehoefte 2010	-0,29	4,85	-12,47
Vraag 2015	8,77	14,62	60,91
Planningsbehoefte 2015	0,77	6,62	-5,09
Vraag 2020	10,22	17,04	71,01
Planningsbehoefte 2020	2,22	9,04	5,01
Vraag 2030	13,20	22,00	91,65
Planningsbehoefte 2030	5,20	14,00	25,65

De berekening laat zien dat bij een planningsopgave van 1 baan per 25.000 inwoners in 2015 een nieuwe binnenbaan nodig is er van uitgaande dat het aantal binnen Centre Point gehandhaafd blijft. Bij een planningsopgave van 1 baan per 15.000 inwoners is nu al behoefte aan zeker 4 nieuwe binnenbanen dat tot 2030 oploopt tot 14 binnenbanen. In 2020 is pas een substantieel aantal nieuwe buitenbanen nodig.

Per stadsdeel

Hieronder is de behoefte aan banen per stadsdeel berekend aan de hand van bovenstaande methode en op basis van het lage scenario voor de buitenbanen en het middenscenario voor de binnenbanen.

Tabel 3.10 Gewenst aantal buitenbanen per stadsdeel (deelnamepercentage 2,5%)

Buitenbaan	2007	2010	2015	2020	2030
Almere Haven	6,3	6,3	6,9	6,9	7,2
Almere Stad	29,2	30,2	30,4	29,6	28,9
Almere Buiten	14,4	15,6	15,4	15,0	14,8
Almere Poort	0,0	1,0	5,9	7,7	7,2
Almere Hout	0,4	0,4	2,3	7,5	18,9
Almere Pampus	0,0	0,0	0,0	4,3	14,6
Totaal	50,3	53,5	60,9	71,0	91,7

Tabel 3.11 Gewenst aantal binnenbanen per stadsdeel (1 baan per 25.000 inwoners)

Binnenbaan	2007	2010	2015	2020	2030
Almere Haven	0,90	0,91	1,01	1,08	1,23
Almere Stad	4,21	4,35	4,48	4,65	4,94
Almere Buiten	2,07	2,24	2,28	2,35	2,51
Almere Poort	0,01	0,14	0,80	1,20	1,23
Almere Hout	0,05	0,06	0,21	0,78	2,13
Almere Pampus	0,00	0,00	0,00	0,16	1,16
	7,24	7,71	8,77	10,22	13,20

Uitgaande van de mogelijkheid dat in de overige stadsdelen nieuwe velden komen die de vraag in hun eigen stadsdelen gaan opvangen, kan het volgende worden geconcludeerd:

In Almere Stad zijn nu 41 buitenbanen en 8 binnenbanen. Uit de prognose per stadsdeel blijkt dat in Stad voorlopig geen planningsbehoefte is voor buitenbanen. Ook in Haven is voorlopig geen planningsbehoefte voor buitenbanen, met de 14 buitenbanen die het stadsdeel rijk

¹⁸ Vraag en behoefte banen zijn o.b.v. middenscenario en 90 leden per verlichte baan

is. Almere Buiten heeft nu 11 buitenbanen. Uit de prognose blijkt dat Buiten nu al 3-4 buitenbanen extra kan gebruiken. Deze planningsopgave blijft gelijk tot 2030. Almere Poort, Hout en Pampus hebben nu geen buiten- of binnenbanen. Deze behoefte gaat voor Poort pas na 2010-2015 spelen, voor Hout na 2015-2020 en voor Pampus na 2020.

Voor wat betreft de binnenbanen geldt dat een complex een zekere grootte moet hebben wil het economisch haalbaar zijn. Het complex Centre Point met 8 binnenbanen voldoet voorlopig voor Almere als geheel. Uitgaande van 1 baan per 25.000 inwoners zal pas in 2030 een nieuw complex met binnenbanen aan de orde zijn.

Uit figuur 3.1 blijkt dat de leeftijdscategorieën 18-30 en 65+ en in mindere mate de leeftijdscategorie 30-40 een daling laten zien in het ledenaantal. In Almere Buiten, Stad, Hout en Pampus is het aandeel van de categorie 20-39 het grootst. In Almere Haven en in mindere mate Almere Stad het aandeel van de categorie 65+ groot in vergelijking met de andere stadsdelen. De verwachting is dat Almere Pampus een jonge wijk zal worden. Met deze informatie moet bij de planning rekening worden gehouden.

Investerings

In 2000 zijn de tennisparken geprivatiseerd, dus geen investeringen door gemeente. Nieuwe voorzieningen voor tennisbanen leggen wel een ruimteclaim.

3.8 Squash

Huidige situatie

In 2006 had Almere 17 squashbanen (bron 3, 2007)¹⁹. Squash is in Almere een populaire sport, het staat in de top tien van de meest populaire sporten, in de Nederlandse top 10 komt squash niet voor. In Almere heeft in 2006 5,4% van de Almeerders één of meerdere keren de sport beoefend, blijkt uit het *Onderzoek sportdeelname gemeente Almere*. Dit is een toename ten opzichte van 2001. Vooral in Almere Buiten en in Almere Stad Oost is het deelnamepercentage hoog (bron 8, 2006).

Uitgangspunten en methode

De World Squash Federation hanteert de norm 1 squashbaan op 6.200 inwoners (www.squash.nl). Nederland heeft ongeveer 1 baan per 10.000 inwoners en Amsterdam 1 baan voor iets minder dan 8.000 inwoners.

Prognose

Wanneer we het uitgangspunt nemen van de WSF dan heeft Almere nu al een tekort aan squashbanen, zoals blijkt uit onderstaand tabel. De norm lijkt iets opgerekt te kunnen worden. Wanneer we hetzelfde aantal inwoners per baan nemen als in Amsterdam dan heeft Almere nu nog steeds een tekort van 6 banen. Oprekken tot 10.000 inwoners is niet realistisch. De uitkomsten gelden voor heel Nederland, dus inwoners van kleine gemeentes die geen squashbaan in de buurt hebben, zijn ook meegerekend.

Tabel 3.12 Planningsbehoefte squashbanen

	banen
huidig aanbod	17
huidige vraag	29
huidig tekort / overschot	-12
vraag 2010	31
planningsbehoefte	14
vraag 2015	35
planningsbehoefte 2015	18
vraag 2020	41
planningsbehoefte 2020	24
vraag 2030	53
planningsbehoefte 2030	36

Investering

Geen investeringen door gemeente want private voorziening. Nieuwe voorzieningen voor squashbanen leggen wel een ruimteclaim. De gemeente speelt wel een faciliterende rol.

¹⁹ In fitnesscentra zijn geen squashbanen gevestigd.

3.9 Atletiek

Huidige situatie

Het huidige aanbod in Almere voor deze sporttak is één atletiekbaan, namelijk de Fanny Blankers-Koen baan.

Uitgangspunten en methode

De raming voor het aantal benodigde atletiekbanen in Almere wordt in deze berekening gebaseerd op de in het Beleidsplan Sport 2002-2005 gehanteerde gegevens. In het jaar 2000, bedraagt het aantal inwoners 142.827. In dat jaar bedraagt het aantal leden van de atletiekvereniging 472, wat neerkomt op een deelnamepercentage van 0,33% (bron 39, 2001).

Het uitgangspunt in het Beleidsplan Sport is dat een atletiekbaan 800 leden kan dagen (bron 39, 2001). Met 472 leden bedraagt de behoefte in 2000 0,59 baan. Hieruit kan het volgende kental worden afgeleid: 0,0413 atletiekbanen per 10.000 inwoners.

De bovenstaande gegevens worden, in combinatie met de prognose van de bevolkingsomvang, gebruikt bij de raming voor atletiekbanen tot 2030. Uitgangspunt bij de berekening is dat het deelnamepercentage van 0,33% constant blijft.

Prognose

Op basis van de bovenstaande uitgangspunten kan de volgende raming worden gemaakt:

Tabel 3.13 Planningsbehoefte Atletiekbanen

	banen
Huidig aanbod:	1
Huidige vraag:	0,75
Huidig tekort / overschot:	0,25
Vraag 2010	0,80
Planningsbehoefte 2010	-0,20
Vraag 2015	0,91
Planningsbehoefte 2015	-0,09
Vraag 2020	1,06
Planningsbehoefte 2020	0,06
Vraag 2030	1,36
Planningsbehoefte 2030	0,36

Uit bovenstaand tabel blijkt dat het huidige aanbod voldoende is tot en met 2020. Ook is tot 2030 de planningsbehoefte zodanig klein dat er geen nieuwe atletiekbanen nodig zullen zijn. Het sportdeelnameonderzoek (bron 8, 2006) laat echter wel zien dat het deelnamepercentage tussen 2001 en 2006 is gestegen. Als deze ontwikkeling zich doorzet is mogelijk rond 2030 al wel behoefte aan een nieuwe baan.

Investering

Aangezien er geen extra atletiekbanen tot 2030 hoeven worden aangelegd, is er geen sprake van extra investeringen.

3.10 Handbal

Huidige situatie

Het huidige aantal verharde velden voor handbal bedraagt 4. Almere heeft twee handbalverenigingen: Najaden en Havas. Beide verenigingen hebben twee verharde velden en spelen zowel binnen als buiten met alle teams competitie. Het is niet aannemelijk dat handbal in de toekomst alleen nog maar binnen zal plaatsvinden.

Uitgangspunten en methode

De raming voor het aantal benodigde verharde velden voor handbal in Almere wordt in deze berekening gebaseerd op de in het Beleidsplan Sport 2002-2005 gehanteerde gegevens. In het jaar 2000, bedraagt het aantal inwoners 142.827. In dat jaar bedraagt het aantal handballleden 323. Dit komt neer op een deelnamepercentage van 0,23% (bron 39, 2001). In het Beleidsplan is ervan uitgegaan dat met dit aantal leden een behoefte aan velden is gemoeid van 1,46. Hieruit kan het volgende aantal worden afgeleid: 0,1022 verharde handbalvelden per 10.000 inwoners.

De bovenstaande gegevens worden, in combinatie met de prognose van de bevolkingsomvang, gebruikt bij de raming voor het aantal velden tot 2030. Uitgangspunt bij de berekening is dat het deelnamepercentage van 0,23% constant blijft.

Prognose

Op basis van de bovenstaande uitgangspunten kan de volgende raming worden gemaakt:

Tabel 3.14 Planningsbehoefte handbalvelden

	velden (verhard)
Huidig aanbod:	4
Huidige vraag:	1,85
Huidig tekort / overschot:	2,15
Vraag 2010	1,97
Planningsbehoefte 2010	-2,03
Vraag 2015	2,24
Planningsbehoefte 2015	-1,76
Vraag 2020	2,61
Planningsbehoefte 2020	-1,39
Vraag 2030	3,37
Planningsbehoefte 2030	-0,63

Uit deze raming blijkt dat de vraag licht toeneemt, maar dat het huidige aantal verharde velden voldoende is tot 2030.

Investering

Er zijn tot 2030 geen extra verharde handbalvelden nodig. Er hoeven daarom ook geen investeringen worden gedaan voor handbal.

3.11 Hockey

Huidige situatie

In Almere zijn vier kunstgras hockeyvelden (exclusief zaalhockey, dit vindt plaats in sporthallen en -zalen). In Almere is een groot tekort aan velden. De vereniging lost dit op door bijvoorbeeld meer uitwedstrijden te plannen en wedstrijden op zondag te spelen.

Ook in Almere groeit het aantal leden snel. In 2000 was de deelname aan hockey in Almere nog 0,42%, in 2004 is dit gestegen tot 0,58%. In 2007 heeft de Almeerse Hockeyclub 1301 leden, dit betekent een deelname van 0,72%. Landelijk is de deelname aan hockey 1,2%²⁰, en ook hierin is een stijgende trend te zien. De verwachting is dat het deelnamepercentage van zowel Almere als Nederland in de toekomst zal toenemen; voor Almere sneller dan voor Nederland.

Marktplan Adviesgroep heeft in 2005 onderzoek verricht naar de ontwikkeling van hockey en de daarbij behorende veldbehoefte (bron 6, 2005). Marktplan Adviesgroep verwachtte dat de deelname in Almere in 2010 zou stijgen naar 0,75% en in 2015 naar 0,78%²¹. In 2007 is de deelname echter al gestegen naar 0,72%. Vooral de deelname van de jeugd (ouder dan 14) en senioren is sterker gestegen dan Marktplan verwachtte.

Op basis van de gehanteerde methode uit Marktplan Adviesgroep, maar met het huidige aantal teams is voor seizoen 2007-2008 een veldbehoefte berekend van 7,56 velden op zaterdag (zie onderstaand tabel). Tabel 3.15 Berekening hockeycapaciteit 2007-2008

	aantal teams	netto speel- tijd	bruto speel- tijd	zaterdag bruto	zondag bruto
senioren/veteranen	9	70	95		855
a jeugd	4	70	95	380	
b jeugd	5	70	95	475	
c jeugd	7	70	95	665	
d jeugd	8	60	75	600	
maxi e jeugd	5	50	65	325	
Mini e	4	60	75	300	
g teams		60	75	0	
dames					
senioren/veteranen	6	70	95		570
a jeugd	4	70	95	380	
b jeugd	6	70	95	570	
c jeugd	8	70	95	760	
d jeugd	11	60	75	825	
maxi e jeugd	6	50	65	390	
Mini e	5	60	75	375	
totaal	88			6.045	1.425
Berekening aantal speelvelden				zaterdag	zondag
verdeling thuis-uit				60%	60%
speeltijd in uren				60,45	14,25
capaciteit veld				8	8
totaal aantal velden				7,56	1,78

²⁰ Bron: KNHB. Eind 2007 zijn er circa 200.000 hockeyers, dit betekent een landelijke deelname van 1,2%.

²¹ Voor de categorie t/m 14 jaar zou de deelname stijgen van 1,58% in 2004, naar 1,80% in 2010 tot 2% in 2015, voor de categorie jeugd en senioren zou de deelname stijgen van 0,34% in 2004 naar 0,45% in 2010.

Uitgangspunten en methode

De ramingen die in 2003 (bron 34, 2003) voor hockey zijn gemaakt, blijken te laag. Marktplan Adviesgroep heeft in 2005 een nieuwe prognose gemaakt tot 2015, maar ook deze ramingen zijn te voorzichtig: in 2010 zouden er 6,29 velden nodig zijn (deelname 0,75%) en in 2015 7,61 (deelname 0,78%), maar de veldbehoefte is nu al 7,56 velden.

Op basis van de behoefteraming in tabel 2.11 is de veldbehoefte per 10.000 inwoners in 2007 berekend. Dit komt op een veldbehoefte van 0,42 velden per 10.000 inwoners (bij een deelname van 0,72%). We hebben deze uitkomst als minimale veldbehoefte gehanteerd. De verwachting is echter dat het deelnamepercentage in Almere in de toekomst zal stijgen richting het landelijk niveau (1,2%). Vandaar dat we uitgaan van een zekere bandbreedte, waarbinnen keuzes gemaakt moeten worden:

- De minimale veldbehoefte is gebaseerd op de huidige deelname (0,42 velden per 10.000 inwoners) en de huidige verdeling van jeugdteams en seniorenteam (bepalen verdeling wedstrijden zaterdag en zondag).
- We berekenden ook een middenscenario met een deelname van 1%²² uitgaande van de verdeling van jeugdteams en seniorenteam van 2007.
- De berekende maximale veldbehoefte is gebaseerd op de verwachting dat de deelname aan hockey in Almere gelijk zal zijn aan het landelijk gemiddelde van 2007 (1,2%)²³. In deze berekening zijn we – in afwijking van de minimale en middenscenario – vanaf 2020 uitgegaan van een meer gelijke verdeling van de jeugdteams en seniorenteam²⁴ waardoor meer teams op zondag spelen. In 2020 3:1 (jeugd : senioren) en in 2030 2:1 (jeugd : senioren)

N.B. Maatgevend is de dag waar de planningsbehoefte het grootst is (dat is over het algemeen zaterdag).

Bij het berekenen van de veldbehoefte per 10.000 inwoners bij een deelname van 1% en 1,2% (midden en hoge scenario) zijn een aantal uitgangspunten gehanteerd:

- Onderscheid is gemaakt tussen teams met een bruto speeltijd van 95 minuten (senioren en jeugd a t/m c) en teams met een speeltijd van 65-75 minuten (jeugd d, e en mini's);
- Voor de senioren en jeugd a t/m c zijn we uitgegaan van 13 teamleden;
- Voor jeugd d, e en mini's van 10 teamleden;

²² De deelname van 1% levert een veldbehoefte op van 0,75 velden per 10.000 inwoners.

²³ De deelname van 1,2% levert een veldbehoefte op van 0,90 velden per 10.000 inwoners

²⁴ Uit cijfers van KNHB blijkt dat voor NL de verdeling senioren:jeugd als volgt is: voor mannen 1:1 en voor vrouwen 1 (vrouwen):2 (meisjes). Dit betekent een evenwichtigere verdeling van teams die spelen op zaterdag en zondag. Jeugd speelt op zaterdag en senioren spelen op zondag. De beleidsstrategie van de KNHB 'behoud van de leden, door o.a. verschillende vormen van hockey aan te bieden voor verschillende doelgroepen (knotshockey voor senioren)' draagt bij aan deze evenwichtigere verdeling. Gelijkschakeling Almere met NL hangt wel van beleid hockeyclub Almere af en externe zaken als bijvoorbeeld de vestiging van hogescholen en universiteiten in Almere.

Prognose

Tabel 3.16 Planningsbehoefte hockeyvelden

	Hockeyvelden minimum	Hockeyvelden midden	Hockeyvelden maximum
	deelname 0,72%	deelname 1%	deelname 1,2%
Huidig aanbod:	4,00	4,00	4,00
Huidige vraag:	7,56	7,56	7,56
Huidig tekort / overschot:	-3,56	-3,56	-3,56
Vraag 2010	8,05	14,44	17,34
Planningsbehoefte 2010	4,05	10,44	13,34
Vraag 2015	9,16	16,43	19,74
Planningsbehoefte 2015	5,16	12,43	15,74
Vraag 2020	10,68	19,15	21,27
Planningsbehoefte 2020	6,68	15,15	17,27
Vraag 2030	13,78	24,72	22,90
Planningsbehoefte 2030	9,78	20,72	18,90

Op dit moment is er al een tekort aan velden. De planningsbehoefte volgens het minimum scenario loopt op tot 10 velden in 2030. Wanneer wordt uitgegaan van een deelnamepercentage van 1% vanaf 2010 en een gelijke verdeling van wedstrijden op zaterdag en zondag als in 2007, dan zijn er in 2030 (afgerond) 25 velden nodig.

Als Almere het beleid van de KNHB uitdraagt en zich richt op het behouden van de huidige leden naast het aantrekken van nieuwe, dan zal automatisch het ledenbestand uit meer senioren gaan bestaan die op zondag spelen²⁵. Verder ligt in de lijn der verwachting dat Almere een meer volwassen stad wordt en zo ook het ledenbestand van hockey. Bij de berekening van de maximale veldbehoefte is hiermee rekening gehouden. De extra veldbehoefte in 2030 is nog steeds aanzienlijk maar zal de 20 niet overstijgen.

Belangrijk voor de deelname aan hockey is bevolkingsdichtheid, bevolkingssamenstelling en de afstand tot hockeyveld. Almere wordt zodanig groot dat de afstand tot de hockeyclub steeds groter wordt. Bij een deelnamepercentage van 1,2% zullen in Almere in 2030 naar verwachting 3.959 mensen hockeyen. Een goede verdeling van de velden over de stad is belangrijk. De vraag ontstaat daarmee of een 2e (of zelfs 3e) hockeyclub in Almere op den duur niet nodig is. Gedacht kan worden aan Almere Pampus/Poort en Almere Hout.

Investering

Voor de aanleg van een nieuw kunstgrasveld is circa € 500.000,- nodig. Ook moet er geld gereserveerd worden voor het vervangen van de toplaag van de oude kunstgrasvelden: €136.000 tot € 200.000 per veld²⁶. Voor de aanleg van de velden is het volgende kostenoverzicht gemaakt.

Tabel 3.17 Investeringsbehoefte hockeyvelden

	Aanleg	Kosten	Aanleg	Kosten
	Deelname 0,72%		Deelname 1%	
2007-2010	4 velden	€2 miljoen	4 velden	€2 miljoen
2010-2020	3 velden	€1,5 miljoen	17 velden	€8,5 miljoen
2020-2030	3 velden	€1,5 miljoen		
Totaal	9 velden	€5 miljoen	21 velden	€10,5 miljoen

²⁵ Deze trend is nu al te zien. De verhouding teams dat een bruto speeltijd heeft van 95 minuten en teams met een bruto speeltijd van 75 minuten en lager verandert ten gunste van de eerste categorie.

²⁶ Prijspeil 2003

De KNHB beseft dat hockeyvelden een enorme ruimteclaim eisen en denkt actief mee in het meer gezamenlijk gebruik van de velden en het gebruik van de ruimtes buiten de hockeyvelden om. Voorbeelden zijn: naschoolse opvang, senioren knotshockey, kinderopvang, bridge, buurthuisfunctie etc.

3.12 Honkbal

Huidige situatie

Het huidige aantal honkbalvelden in Almere bedraagt 2. Daarnaast is in 2007 een peanutball veld voor de jeugd beschikbaar gekomen.

Uitgangspunten en methode

De raming voor het aantal benodigde honkbalvelden in Almere is in deze berekening gebaseerd op de in het Beleidsplan Sport 2002-2005 gehanteerde gegevens. In het jaar 2000, bedraagt het aantal inwoners 142.827. In dat jaar bedraagt het aantal honkballeden ongeveer 97 leden (25% van 387 leden binnen honk- en softbal). Dit komt neer op een deelnamepercentage van 0,07% (bron 39, 2001). In het Beleidsplan is ervan uitgegaan dat met dit aantal leden een behoefte aan velden is gemoeid van 1,24. Hieruit is het volgende aantal afgeleid: per 10.000 inwoners 0,087 honkbalvelden.

De bovenstaande gegevens worden, in combinatie met de prognose van de bevolkingsomvang, gebruikt bij de raming voor het aantal velden tot 2030. Uitgangspunt bij de berekening is dat het deelnamepercentage van 0,07% constant blijft.

Prognose

Op basis van de bovenstaande uitgangspunten is de volgende raming gemaakt:

Tabel 3.18 Planningsbehoefte honkbalvelden

	velden
Huidig aanbod:	2,0
Huidige vraag:	1,6
Huidig tekort / overschot:	0,4
Vraag 2010	1,7
Planningsbehoefte 2010	-0,3
Vraag 2015	1,9
Planningsbehoefte 2015	-0,1
Vraag 2020	2,2
Planningsbehoefte 2020	0,2
Vraag 2030	2,9
Planningsbehoefte 2030	0,9

Het blijkt dat het aantal honkbalvelden tot 2015 toereikend is. Daarna is er rond 2030 pas echt behoefte aan één extra honkbalveld. Bezien moet worden in hoeverre deze capaciteit met het in 2007 aangelegde peanutballveld kan worden opgevangen.

Investering

Tot 2030 is er geen planningsopgave. Investeringszaken moeten worden gezien op het moment dat het nodig is.

3.13 Softbal

Huidige situatie

Er zijn op dit moment 3 softbalvelden in Almere.

Uitgangspunten en methode

De raming voor het aantal benodigde softbalvelden in Almere is in deze berekening gebaseerd op de in het Beleidsplan Sport 2002-2005 gehanteerde gegevens. In het jaar 2000, bedraagt het aantal inwoners 142.827. In dat jaar bedraagt het aantal softballeden ongeveer 290 leden (75% van 387 leden binnen honk- en softbal). Dit komt neer op een deelnamepercentage van 0,20% (bron 39, 2001). In het Beleidsplan is ervan uitgegaan dat met dit aantal leden een behoefte aan velden is gemoeid van 2,48. Hieruit is het volgende aantal afgeleid: per 10.000 inwoners 0,17 velden.

De bovenstaande gegevens zijn, in combinatie met de prognose van de bevolkingsomvang, gebruikt bij de raming voor het aantal velden tot 2030. Uitgangspunt bij de berekening is dat het deelnamepercentage van 0,20% constant blijft.

Prognose

Op basis van de bovenstaande uitgangspunten is de volgende raming gemaakt:

Tabel 3.19 Planningsbehoefte softbalvelden

	velden
Huidig aanbod:	3,0
Huidige vraag:	3,1
Huidig tekort / overschot:	0,1
Vraag 2010	3,3
Planningsbehoefte 2010	0,3
Vraag 2015	3,8
Planningsbehoefte 2015	0,8
Vraag 2020	4,4
Planningsbehoefte 2020	1,4
Vraag 2030	5,7
Planningsbehoefte 2030	2,7

Het blijkt dat het aantal softbalvelden tot ongeveer 2010 toereikend is. Daarna neemt de behoefte snel toe; in 2015 is er al behoefte aan één extra softbalveld en in 2030 zijn er zelfs bijna drie extra velden nodig ten opzichte van het huidige niveau.

Investering

In totaal ligt er tot 2030 een opgave om 3 extra softbalvelden aan te leggen. De benodigde investeringskosten per veld zijn ongeveer €300.000 inclusief verlichting en alle voorzieningen (raming uit 2006). Tot 2030 zal het dan gaan om in totaal €900.000 (plus index).

3.14 Korfbal

Huidige situatie

Het huidige aanbod korfbalvelden is 3 kunstgrasvelden. Daarnaast zijn er ook nog 2 grasvelden.

Uitgangspunten en methode

Evenals een aantal voorgaande kleinere sporten is de raming voor het aantal benodigde korfbalvelden in Almere gebaseerd op de in het Beleidsplan Sport 2002-2005 gehanteerde gegevens. In het jaar 2000 bedraagt het aantal inwoners 142.827. In dat jaar bedraagt het aantal korfballeden ongeveer 292 leden. Dit komt neer op een deelnamepercentage van 0,20% (bron 39, 2001).

Vervolgens wordt in het Beleidsplan onderscheid gemaakt in een behoefte aan natuurlijke grasvelden en kunstgrasvelden. Voor beide veldtypen is een behoefte berekend. Wij gaan er hierbij vanuit dat de behoefte aan korfbalvelden berekend voor zowel natuurlijke grasvelden als voor kunstgrasvelden, beide behoeften moeten dus niet bij elkaar worden opgeteld. De behoefte aan natuurlijke grasvelden is in 2000 2,61. Omgerekend naar kunstgrasvelden is dit een behoefte van 1,16. Het verschil in behoefte aan beide velden wordt veroorzaakt door de maximaal mogelijke bespelingsintensiteit van de velden. De verhouding van deze bespelingsintensiteit tussen gras en kunstgras is vier staat tot negen. Zoals beschreven is in het rapport Sport-, Recreatie- en Toeristische voorzieningen van Bureau BUITEN (Bron 34, 2003), worden er in de toekomst alleen nog maar kunstgrasvelden aangelegd.

Voor de berekening van de behoefte aan velden is daarom uitgegaan van de behoefte aan kunstgrasvelden van 1,16 op een bevolkingsomvang van 142.827. Dit komt neer op 0,08 korfbalvelden per 10.000 inwoners.

De bovenstaande gegevens zijn, in combinatie met de prognose van de bevolkingsomvang, gebruikt bij de raming voor het aantal velden tot 2030. Uitgangspunt bij de berekening is dat het deelnamepercentage van 0,20% constant blijft.

Prognose

Het huidige aanbod bestaat momenteel uit 3 kunstgrasvelden en 2 natuurlijke grasvelden. De mogelijke bespelingsintensiteit kent een verhouding van respectievelijk 9 (kunstgras) staat tot 4 (natuurgras). Omgerekend naar kunstgrasvelden (want in de toekomst worden alleen nog dergelijke velden aangelegd) bestaat het totale aanbod uit 3,9.

Op basis van de bovenstaande uitgangspunten is de volgende raming gemaakt:

Tabel 3.20 Planningsbehoefte korfbalvelden

	Korfbalvelden
Huidig aanbod:	3,9
Huidige vraag:	1,47
Huidig tekort / overschot:	2,42
Vraag 2010	1,57
Planningsbehoefte 2010	-2,32
Vraag 2015	1,78
Planningsbehoefte 2015	-2,11
Vraag 2020	2,08
Planningsbehoefte 2020	-1,81
Vraag 2030	2,68
Planningsbehoefte 2030	-1,21

Uit de prognose blijkt dat het huidige aanbod aan korfbalvelden tot 2030 voldoende is.

Investering

Tot 2030 is er geen planningsopgave. Investerings zullen moeten worden gezien op het moment dat het nodig is.

3.15 Rugby

Huidige situatie

Het huidige aanbod aan rugbyvelden in Almere is één veld.

Uitgangspunten en methode

De raming voor het aantal benodigde rugbyvelden in Almere is in deze berekening wederom gebaseerd op de in het Beleidsplan Sport 2002-2005 gehanteerde gegevens. In het jaar 2000, bedraagt het aantal inwoners 142.827. In dat jaar bedraagt het aantal leden van de rugbyvereniging 72 leden. Dit komt neer op een deelnamepercentage van 0,05% (bron 39, 2001). In het Beleidsplan is ervan uitgegaan dat met dit aantal leden een behoefte aan velden is gemoeid van 0,52. Hieruit is het volgende aantal afgeleid: 0,036 veld per 10.000 inwoners.

De bovenstaande gegevens zijn, in combinatie met de prognose van de bevolkingsomvang, gebruikt bij de raming voor het aantal benodigde velden tot 2030. Uitgangspunt bij de berekening is dat het deelnamepercentage van 0,05% constant blijft.

Prognose

Op basis van de bovenstaande uitgangspunten is de volgende raming gemaakt:

Tabel 3.21 Planningsbehoefte rugbyvelden

	Rugbyvelden
Huidig aanbod:	1
Huidige vraag:	0,66
Huidig tekort / overschot:	0,34
Vraag 2010	0,70
Planningsbehoefte 2010	-0,30
Vraag 2015	0,80
Planningsbehoefte 2015	-0,20
Vraag 2020	0,93
Planningsbehoefte 2020	-0,07
Vraag 2030	1,20
Planningsbehoefte 2030	0,20

Het blijkt dat het aantal rugbyvelden tot ongeveer 2020 toereikend is. In 2030 is de behoefte aan velden licht toegenomen. De planningsbehoefte (0,2) is echter zodanig klein dat er geen nieuwe velden nodig zullen zijn.

Investerings

Tot 2030 is er geen planningsopgave. Investerings zullen moeten worden gezien op het moment dat het nodig is.

3.16 American football

Huidige situatie

Op dit moment is er in Almere één veld beschikbaar voor American Football.

Uitgangspunten en methode

Ook bij deze veldsport is voor het berekenen van het aantal benodigde American Footballvelden gebruikt gemaakt van de gegevens in het Beleidsplan Sport 2002-2005. In 2000 bedraagt het aantal inwoners 142.827. Het aantal leden van de vereniging van American Football bedraagt in dat jaar 43 leden. Dit komt neer op een deelnamepercentage van 0,03% (bron 39, 2001). In het Beleidsplan is ervan uitgegaan dat met dit aantal leden een behoefte aan velden is gemoeid van 0,27. Hieruit is het volgende aantal afgeleid: 0,019 veld per 10.000 inwoners.

De bovenstaande gegevens zijn, in combinatie met de prognose van de bevolkingsomvang, gebruikt bij de raming voor het aantal benodigde velden tot 2030. Uitgangspunt bij de berekening is dat het deelnamepercentage van 0,03% constant blijft.

Prognose

Op basis van de bovenstaande uitgangspunten is de volgende raming gemaakt:

Tabel 3.22 Planningsbehoefte american football velden

	velden
Huidig aanbod:	1
Huidige vraag:	0,34
Huidig tekort / overschot:	0,66
Vraag 2010	0,36
Planningsbehoefte 2010	-0,64
Vraag 2015	0,41
Planningsbehoefte 2015	-0,59
Vraag 2020	0,48
Planningsbehoefte 2020	-0,52
Vraag 2030	0,62
Planningsbehoefte 2030	-0,38

Uit de berekende planningsbehoefte blijkt dat er tot 2030 ruimschoots kan worden volstaan met het huidige veld.

Investerings

Tot 2030 is er geen planningsopgave. Investerings zullen moeten worden gezien op het moment dat het nodig is.

3.17 Hondensport

Huidige situatie

In Almere zijn 2 accommodaties met 9 velden voor de hondensport gelegen in het Weteringpark en De Vaart. Een internetsearch levert 9 verenigingen (waarvan 3 politiehondenverenigingen) op in Almere (www.happybiz.nl). In 2004 waren er 668 leden (bron 3, 2007).

Prognose

Almere heeft een relatief groot aantal hondensportverenigingen. In de planningsopgave sport-, recreatie- en toeristische voorziening van 2003 werd aangegeven dat tot 2010 geen nieuwe accommodatie nodig is.

Investering

Op De Vaart moet voor de toekomst rekening worden gehouden met uitbreiding van het op locatie gevestigde bedrijf. Dit kan leiden tot verplaatsing van de hondensportaccommodatie. Een hondensportaccommodatie is relatief goedkoop omdat het alleen gaat om een goed afwaterend grasveld.

Op dit moment is er geen vraag en als deze in de toekomst komt, zal allereerst worden gekeken of dit kan worden opgevangen door medegebruik en daarna of er investeringen nodig zijn.

3.18 Modelvliegtuigsport

Huidige situatie

Almere heeft 1 baan voor de modelvliegtuigsport. Op dit moment heeft de vereniging 140 leden²⁷. Naar schatting zijn er 30 leden die niet vliegen en 50 leden vliegen slechts enkele malen per jaar. De overige 60 vliegen meerdere malen per jaar tot zeer intensief (ieder weekend).

Uitgangspunten en methode

De raming van de toekomstige behoefte aan accommodatie voor deze sporten is gerelateerd aan de specifieke situatie bij de verenigingen. Verscheidene leden zijn lid van meerdere clubs en vliegen ook elders. De vereniging heeft geen alternatieve velden in gebruik.

We gaan er vanuit dat er maximaal 100 vliegende leden per vliegveld kunnen zijn. Uitbreiding van de capaciteit op het eigen terrein is niet mogelijk, omdat het aantal beschikbare radiofrequenties beperkt is. Momenteel zijn er in ieder geval 110 vliegende leden waardoor het deelnamepercentage van het aantal leden modelvliegsport ten opzichte van de totale Almeerse bevolking komt op 0,06%.

Prognose

Uit onderstaand tabel blijkt dat er pas in 2030 draagvlak is voor een nieuw terrein. Een nieuw terrein moet, vanwege de radiofrequenties, minstens 10 kilometer ver weg liggen. Het ligt daarom niet voor de hand dat binnen de gemeente Almere nog een tweede modelvliegaccommodatie gepland wordt.

²⁷ Een percentage lid voor nostalgische redenen en vliegen niet meer actief. Hiervan is geen registratie bijgehouden dus kunnen geen exacte cijfers hierover worden geven.

Tabel 3.23 Planningsbehoefte modelvliegbanen

	Banen
Huidig aanbod:	1
Huidige vraag:	1,10
Huidig tekort / overschot:	-0,10
Vraag 2010	1,17
Planningsbehoefte 2010	0,17
Vraag 2015	1,33
Planningsbehoefte 2015	0,33
Vraag 2020	1,55
Planningsbehoefte 2020	0,55
Vraag 2030	2,01
Planningsbehoefte 2030	1,01

Investeringsopgave

Pas in 2030 is er een planningsbehoefte. De gemeente moet beslissen of een nieuwe baan in de nabijheid van Almere wenselijk is en of dan investeringen moeten worden gedaan.

3.19 Wielersport

Huidige situatie

Wielrenvereniging Flevorenners '97 (WvF97) heeft leden door heel Flevoland, de activiteiten vinden voornamelijk plaats in Almere. Daar beschikken ze over de enige accommodatie in de provincie; een klein parcours rond de voetbalvelden van Omniworld in het Fanny Blankers Koen Sportpark in Almere Stad. Het ledental was 112 in 2004 (bron 3, 2007).

Methode

Sportaccom, het handboek voor sportaccommodaties schrijft het volgende over de wielersport: Trainingen en wedstrijden vinden vaak plaats op de openbare weg. Door toenemend verkeer ontstaan steeds meer problemen en kan de veiligheid van mensen niet worden gegarandeerd. Ook het organiseren van wedstrijden wordt door verkeerstechnische en organisatorische maatregelen steeds lastiger. Het gevolg is dat de wielerverenigingen moeilijker leden kunnen werven. Wielercoursen (minimaal 1.200 meter) en -banen (200-500 meter open wielersbaan) zijn mogelijke oplossingen voor dit probleem.

Het parcours in Almere is een open parcours met kruispunten voor fietsers, bussen etc. Dit levert een onveilige situatie op.

Prognose

Aangezien WvF97 een levendige organisatie is en niet alleen leden heeft in Almere maar door heel Flevoland is er behoefte aan een veilig en afgesloten wielercours waar kan worden getraind en wedstrijden kunnen worden gehouden. Het huidige parcours kan hier niet aan voldoen en kan ook niet veiliger worden gemaakt.

Investeringen

De aanleg van een wielercours kan worden meegenomen bij de planning van een nieuw sportpark (in bijvoorbeeld Almere Pampus of Almere Hout). De investeringen zijn afhankelijk van de mogelijkheid om te combineren met andere sporten of met openbare maar van de weg gescheiden fietspaden die voor wedstrijden kunnen worden afgesloten.

3.20 Handboogschieten

Huidige situatie

De handboogschietaccommodatie van de Handboogschutterij Almere is in 2003 door een brand getroffen. Bij de herbouw is besloten meteen over te gaan tot uitbreiding van de accommodatie.

Handboogschieten kent in Almere in verhouding tot de Nederlandse situatie een hoog deelnamepercentage. Het aantal leden bedraagt momenteel (november 2007) 178 leden. Verwacht wordt dat einde van het jaar zoals gebruikelijk een aantal leden zullen opzeggen en dat de vereniging dan om en nabij 160 leden zal hebben. Het deelnamepercentage van de handboogschutterij in Almere komt hiermee op 0,088% van de totale bevolking. De handboogschutterij verwacht dat met de huidige locatie het ledental tot maximaal 200 zal groeien, dan heeft de accommodatie zijn maximale capaciteit van de binnenbanen bereikt²⁸.

Uitgangspunten en methode

In de planningsopgave Sport-, Recreatie- en Toeristische voorzieningen in Almere van 2003 wordt uitgegaan van een daling van het deelnamepercentage tot 0,05% in 2010. In 2007 neemt echter nog steeds ongeveer 0,085% van de Almeerse bevolking deel aan handboogschutterij. De handboogschutterij van Almere voorziet geen daling in het deelnamepercentage. In de berekening wordt dan ook uitgegaan van een deelnamepercentage van 0,85%. De handboogschutterij geeft verder aan dat de maximale (zonder flexibiliteit) capaciteit van de accommodatie 200 leden is.

Prognose

Uit onderstaande tabel blijkt dat met de huidige ontwikkelingen een nieuwe baan op korte termijn niet nodig is. Een uitbreiding van de baan is in 2030 wenselijk. Wanneer we uitgaan van de maximale capaciteit (150 leden) zoals gehanteerd in de Vraag, aanbod en planningsopgave tot 2010 van Bureau BUITEN (bron 34, 2003) dan is een uitbreiding in 2015 (met 0,25) en zeker in 2020 (met 0,45) nodig. Wanneer we uitgaan van het scenario dat het deelnamepercentage daalt tot 0,05% dan zal met een maximale capaciteit van 150 leden per accommodatie voorlopig geen uitbreiding nodig zijn (planningsbehoefte in 2010 is 0,1).

Tabel 3.24 Planningsbehoefte handboogschieten

	accommodatie
Huidig aanbod:	1
Huidige vraag:	0,89
Huidig tekort / overschot:	0,11
Vraag 2010	0,82
Planningsbehoefte 2010	-0,18
Vraag 2015	0,93
Planningsbehoefte 2015	-0,07
Vraag 2020	1,09
Planningsbehoefte 2020	0,09
Vraag 2030	1,40
Planningsbehoefte 2030	0,40

Investerings

²⁸ bron: HBSA, november 2007

Tot 2030 is er geen planningsopgave. Investerings zullen moeten worden gezien op het moment dat het nodig is.

3.21 Schietsport

Huidige situatie

In Almere is één schietkelder en een (bloeiende) schietsportvereniging (SV de Flevoschutters).

Bij 'de Flevoschutters' kunnen de volgende disciplines worden beoefend:

- Actions shooting
- Historische Wapens Pistoel/Revolvers (zwartkruit)
- Groot Kaliber Geweer 1)
- Klein Kaliber Geweer
- Klein Kaliber Pistoel/Revolvers
- Luchtgeweer (jeugdleden)
- Meesterkaart Licht (klein kaliber)
- Meesterkaart Zwaar (groot kaliber)
- Militair Pistoel

Voor het beoefenen van deze disciplines heeft de vereniging binnen haar eigen accommodatie de beschikking over één baan van 25 meter met vijf schietpunten ten behoeve van de pistool/revolver- en geweschutters en over één baan van 10 meter met twee schietpunten ten behoeve van de (jeugdige) luchtdrukschutters. De discipline Groot Kaliber Geweer kan niet binnen de eigen accommodatie worden beoefend. Hiervoor is de vereniging aangewezen op militaire of commerciële schietbanen.

De schietsportvereniging heeft behoefte aan een nieuwe accommodatie en heeft hier al in 2005 een plan voor opgesteld. De redenen die de schietsportvereniging aandraagt voor de noodzaak van een nieuwe locatie zijn de volgende:

De huidige capaciteit is beperkend voor de groei, en aan de vraag kan op dit moment niet worden voldaan. De vereniging heeft sinds een jaar of vier een continue wachtlijst voor nieuwe leden. Het ledental ligt rond de 170. Gemiddeld duurt het drie tot vier maanden voordat een aspirant-lid kan toetreden. Volgens S.V. de Flevoschutters is dit voor veel potentiële leden een reden om zich in te schrijven bij een andere vereniging. Uitstromende leden geven de beperkte capaciteit (ook van verschillende disciplines) aan als reden van beëindiging van hun lidmaatschap. Het organiseren van wedstrijden is door de beperkte capaciteit slechts beperkt mogelijk. Daarnaast wordt aangegeven dat het niet kunnen beoefenen van de discipline Groot Kaliber Geweer als een gemis wordt ervaren. De dichtstbijzijnde baan voor deze discipline ligt in Woerden en ook voor deze baan geldt een wachtlijst. Andere probleempunten die de schietsportvereniging noemt zijn de moeilijke bereikbaarheid van de accommodatie en de slechte toegankelijkheid voor gehandicapten.

Op dit moment zijn er 350 verlofhouders geregistreerd bij de politie in Almere, exclusief verlofhouders voor jachttaktes. Hiervan betreft het ongeveer 250 sportschutters. Van deze 250 verlofhoudende sportschutters zijn er ongeveer 80 lid bij de Almeerse vereniging. De overige 170 schieten dus buiten Almere en zijn potentiële leden. Momenteel trekt Amsterdam, waar vele (veelal commerciële en dus dure) schietaccommodaties zijn gevestigd, veel (potentiële) leden weg uit Almere.

Prognose

De schietsportvereniging in Almere geeft aan behoefte te hebben aan een nieuwbouwlocatie met de volgende onderdelen:

- 1 x 100 meter baan met 8 schietpunten
- 1 x 25 meter baan met 8 schietpunten
- 1 x 10 meter baan met 8 schietpunten (luchtdruk)

Hierbij komen dan nog:

- Verenigingsruimte (bar)
- Instructieruimte
- Ruimte voor opslag en onderhoud van wapens en munitie
- Toiletruimten

De verwachting is dat een grotere accommodatie een verdubbeling van het huidige leden-tal mogelijk maakt. De schietsportvereniging geeft aan dat het aantal leden in een paar jaar tijd naar 400-500 kan groeien. Mede gezien het aantal geregistreerde sportschutters in Almere wat nu buiten Almere schiet. De vereniging heeft al een mogelijke locatie op het oog.

Investeringsen

De geschatte kosten voor realisatie van de gewenste nieuwbouwaccommodatie bedragen ruim € 1,7 miljoen²⁹.

3.22 Outdoor

Huidige situatie

Onder het kopje 'Outdoor' vallen (private) instellingen waar sporten in de buitenlucht beoefend kunnen worden. Voorbeelden zijn paintball, handboogschieten, 'survival', poldersport, midgetgolf, etc. In Almere is een zevental van dit type bedrijven. Twee hiervan zijn aangesloten bij de Vereniging voor Buitensportondernemers Nederland (VeBON).

Uitgangspunten en methode

Buitensport en 'outdoor adventure' is een jonge tak van sport. Het gaat erom in groepsverband, vaak onder begeleiding van instructeurs, in een natuurlijke omgeving actief bezig te zijn. Dit type bedrijven richt zich op de zakelijke markt, scholen en (groepen) particulieren. Het verzorgingsgebied van dit type bedrijven bestrijkt grote delen van Nederland. Meestal worden één- of meerdaagse arrangementen aangeboden waarin ook overnachtingen, horeca en/of catering zijn inbegrepen.

De VeBON heeft de afgelopen jaren een behoorlijke groei meegemaakt. In 2003 had VeBON 50 leden en dat is nu opgelopen tot 84 leden (inclusief aspirant leden). Dit impliceert twee ontwikkelingen: (1) de buitensportondernemingen professionaliseren en (2) het aantal buitensportbedrijven groeit. De verwachting is dat het aantal bedrijven, op de middellange termijn, zal meegroeien met het aantal inwoners. Het kental dat we hanteren voor outdoorbedrijven is gebaseerd op het aantal outdoorbedrijven in 2002 per 10.000 inwoners (0,42). Met de groei aan populariteit van outdoor sport- en recreatie en de belevenisindustrie zal er rekening mee moeten worden gehouden dat in de toekomst meer outdoor bedrijven per 10.000 inwoners nodig zijn.

²⁹ Bron: plan S.V. Flevoschutters, 2005.

Almere is een jonge stad. Dit biedt mogelijkheden om zich te profileren op het gebied van outdoor sport en recreatie. Op dit moment zit een aantal outdoor bedrijven nabij de A6. Het is mogelijk deze locatie verder te ontwikkelen tot een outdoor 'strip'. Voorwaarde voor groei is dan wel dat er sprake is van (maatschappelijk) verantwoord ondernemerschap (veiligheid voor de recreant en instructeurs) en het op een verantwoorde wijze omgaan met de natuur).

Prognose

Wanneer het aantal buitensportbedrijven meegroeit met het aantal inwoners van Almere verwachten we dat er in 2010 ruimte zal zijn voor 8 buitensportbedrijven. Dat is 1 extra outdoor accommodatie dat in 2030 oploopt tot ongeveer 7 extra bedrijven.

Tabel 3.25 Planningsbehoefte buitensportbedrijven

	bedrijven
Huidig aanbod:	7
Huidige vraag:	7,60
Huidig tekort / overschot:	-0,60
Vraag 2010	8,09
Planningsbehoefte 2010	1,09
Vraag 2015	9,21
Planningsbehoefte 2015	2,21
Vraag 2020	10,74
Planningsbehoefte 2020	3,74
Vraag 2030	13,86
Planningsbehoefte 2030	6,86

Investeringsopgave

Geen investeringen door gemeente want private voorzieningen. Nieuwe voorzieningen voor outdoor gelegenheden leggen wel een ruimteclaim. Een clustering van buitensportaccommodaties in een 'Experience strip' kan Almere naamsbekendheid geven op het gebied van outdoor en adventure sport en recreatie. Als de gemeente zich wenst te profileren op het gebied van buitensport, dan moet zij hiervoor nadrukkelijk de benodigde ruimte te reserveren.

3.23 Topsport

Huidige situatie

Vier accommodaties voldoen aan de eisen voor topsport beoefening in Almere:

- a) Sporthal De Toekomstgroep (thuishal van de Badminton Vereniging Almere)
- b) Honk- en softbal accommodatie van BSC Almere '90 (gereed in 2003)
- c) Golfbaan Almeerderhout
- d) Topsporthal Almere Poort

Deze accommodaties zijn geschikt voor het bedrijven van topsport. Daarnaast vinden er ook breedtesportactiviteiten plaats.

- Ad a) In sporthal De Toekomstgroep speelt de Badmintonvereniging Almere (BVA) haar thuiswedstrijden. Het eerste team van de BVA speelt volgend seizoen in de hoogste klasse van Nederland.
- Ad b) Op de honk- en softbalaccommodaties op sportpark Fanny Blankers Koen speelt het eerste honkbalteam van bsc Almere '90 haar thuiswedstrijden. Dit team kwam in 2007 uit in de hoogste klasse van Nederland. In 2005 is deze accommodatie gebruikt voor het spelen van de WK honkbal.

- Ad c) Op de golfbaan vinden momenteel nog geen topsportactiviteiten plaats. De accommodatie is hiervoor wel geschikt. De verwachting is de baan in 2010 voor topsport zal worden gebruikt.
- Ad d) De topsporthal is een centrum voor top- en breedtesport. Hier kan op topsportniveau basketbal, volleybal, zaalvoetbal en badminton worden gespeeld.

3.24 Playgrounds

Huidige situatie

Almere is in het bezit van twee playgrounds en een derde wordt in 2008 gerealiseerd. De playground in Almere Stad West (Stedenwijk) is multifunctioneel met velden voor voetbal, basketbal, tennis, pannaveldjes en een jeu de boules baan. De playground in Almere Buiten is een monofunctionele Crujff Court, waar kan worden gevoetbald. De Crujff Courts zijn een moderne variant van het aloude trapveldje en hebben als doel jongeren plezierig en veilig te laten sporten in hun wijk. In Almere Buiten staat ook de derde (monofunctionele) playground gepland. Deze zal in 2008 worden gerealiseerd.

Uitgangspunten

In dit onderzoek gaan we uit van playgrounds als openbare, openlucht sportvoorzieningen voor jongeren waar plaats is om te tennissen, voetballen en basketballen. Daarnaast is het mogelijk om er andere sporten te beoefenen, zoals o.a. jeu de boules en panna. Tevens is er een mogelijkheid voor het uitlenen van de noodzakelijk sportmaterialen. Playgrounds zijn met name voor kinderen en jongeren van 10 tot 18 jaar.

Doel van een playground is de gezonde levenshouding van de jongeren stimuleren, jongeren een gezonde en zinvolle vrijetijdsbesteding te bieden en samenwerking bevorderen tussen onderwijs, buurt en sport. Met de aanleg van playgrounds worden mogelijkheden gecreëerd voor kinderen die niet aan sport doen vanwege fysieke barrières (afstand tot de sportaccommodatie) en financiële en culturele beperkingen.

De Crujff Foundation en de Krajicek Foundation zetten zich actief in voor de realisatie van courts en playgrounds. Ze hebben criteria opgesteld voor de aanleg en beheer van playground of court en leveren veelal een financiële bijdrage. Scholengemeenschappen en woningbouwverenigingen zijn vaak betrokken bij de ontwikkeling en het beheer van de playgrounds.

Figuur 2.1 Ontwerp playground Almere Stad-West feestelijk onthuld; playground Stedenwijk Almere

Bij een playground wordt doorgaans een sportbuurtwerker ingezet. Beheer en begeleiding van jongeren op het plein vormen een belangrijke voorwaarde voor een succesvol functioneren van de playground en het ontstaan van een sociaal veilige situatie, waarin alle jongeren de mogelijkheid krijgen zich (sportief) te ontwikkelen. Vandaar dat sport- en recreatieleiders aanwezig zijn op de playgrounds. Voor de playground in Stedenwijk is een sportwijkteam opgericht met leerlingen en studenten van de (naastgelegen) ROC-opleiding Sport en Bewegen.

Planningsbehoefte en investeringen

Idealiter beschikt elk stadsdeel van Almere over een playground. Vanwege de doelgroep die de playground bedient is het belangrijk dat playgrounds laagdrempelig en voor iedereen toegankelijk en bereikbaar zijn. Voor stadsdelen waar monofunctionele playgrounds zijn gerealiseerd, zullen op termijn meer multifunctionele velden een aanwinst zijn. In onderstaand tabel is voor de verschillende stadsdelen van Almere aangegeven welke voorzieningen op dit gebied nodig zijn.

Tabel 3.26 Gewenst aantal playgroundsⁱ

Stadsdeel	Realisatie stadsdeel (75%)	Inwoners 2030	Playground	Realisatie playground
Almere Stad (West)	-	104.200	Multifunctioneel	Gerealiseerd
Almere Buiten	-	53.148	- Crujffcourt - Monofunctionele uitbreiding	-Gerealiseerd -2008
Almere Haven	-	25.926	Multifunctioneel	-
Almere Poort	Na 2015	25.925	Multifunctioneel	Na 2015
Almere Hout	Na 2025	68.057	Multifunctioneel	Na 2025
Almere Pampus	Na 2030	52.685	Multifunctioneel	Na 2030

Idealiter wordt ook in Almere Stad Oost nog een playground ingevuld. De kosten voor de aanleg van een playground zijn afhankelijk van de uitvoering en invulling. Voor een multifunctionele playground moet gedacht worden aan een bedrag tussen de 500.000 en 700.000 euro. Aanleg van een monofunctionele Crujff Court kost €50.000³⁰. Hierbij komen nog de structurele kosten voor de buurtsportwerker (minimaal 20 uur per week in de periode maart tot oktober) en het beheer en onderhoud.

Realisatie van de playgrounds kan eventueel medegefinancierd worden door scholengemeenschappen, woningbouwverenigingen, sportverenigingen en fondsen.

³⁰ Binnen het concept 100% gefinancierd door de Crujff Foundation, www.cruyffcourts.org.

4 Openluchtrecreatie

4.1 Fietsen & skaten

Huidige situatie

Het huidige aanbod aan fietspaden in Almere bedraagt 440 km (gemeente Almere). Dit is 24 km fietspad per 10.000 inwoners (180.998 inwoners). In 1996 bedroeg dit het aantal fietspaden 27 km per 10.000 inwoners (bron 35, 2001). Hieruit blijkt dat het aantal km fietspad wel is gegroeid, maar niet zo snel als het aantal inwoners. Uit het rapport 'Recreatief fietsen in Flevoland' (bron 26, 2007) blijkt dat in de provincie Flevoland ongeveer 40 km fietspad per 10.000 inwoners ligt (in 2004). Ook blijkt uit dit rapport dat het aantal bewegwijzerde km fietsroutes in Flevoland (27) beduidend hoger ligt dan gemiddeld in Nederland (17).

Uitgangspunten en methode

Het is niet eenvoudig het aantal benodigde kilometer fietspad te ramen. Deze methode geeft een louter kwantitatief beeld van de werkelijke behoefte terwijl juist ook het kwalitatieve aspect van belang is. Echter, een raming van de kwalitatieve vraag naar fietspaden en de behoeften van skaters valt buiten de scope van deze studie.

Wij ramen hier op basis van een benodigd aantal km fietspad per 10.000 inwoners. Wij hanteeren hierbij twee uitgangspunten:

1. Almere houdt hetzelfde aantal km fietspad per inwoners als dat nu het geval is (24 km per 10.000 inwoners).
2. Een iets lager ambitieniveau: het aantal km fietspad per inwoner neemt iets af maar blijft wel hoger dan het Nederlands gemiddelde. Gemeente Almere heeft dan met nog steeds een acceptabele lengte aan fietspaden meer ruimte om te investeren in de kwaliteit van de fietspaden.

Prognose

Tabel 4.1 Planningsbehoefte fietspaden

	Fiets- en skatepad (24 km/10.000 inw.)	Fiets- en skatepad (20 km/10.000 inw.)
Huidig aanbod:	440	440
Huidige vraag:	n.b.	362
Huidig tekort / overschot:	n.b.	78
Vraag 2010	468	385
Planningsbehoefte 2010	28	-55
Vraag 2015	533	439
Planningsbehoefte 2015	93	-1
Vraag 2020	621	511
Planningsbehoefte 2020	181	71
Vraag 2030	802	660
Planningsbehoefte 2030	362	220

Om hetzelfde niveau van aanbod (kwantitatief) te behouden zouden er tot 2030 362 km extra pad moeten worden aangelegd. Dit is een onrealistische opgave. Het is wel een realistische optie om een niveau na te streven dat hoger ligt dan het gemiddelde niveau in Nederland (ca 16 km per 10.000 inwoners)³¹. In de berekening hanteren wij voor Almere het niveau

³¹ In 1996 bedroeg het gemiddeld aantal km fietspad 15,3 km per 10.000 inwoners in Nederland (bron 35). De bron hiervan was het CBS die tot en met 1996 deze cijfers verzamelde. Na dit jaar genereert

van 20 km pad per 10.000 inwoners als ambitieniveau. Uit deze berekening blijkt er een planingsopgave te bestaan van ca. 220 km tot aan 2030. Hiermee ligt het kwantitatieve aanbod in Almere (ruim) boven het gemiddelde aanbod in Nederland.

Kwalitatieve aspecten

Tot slot nog enkele opmerkingen over het kwalitatieve aspect van de fietspaden. Uit het evaluatie rapport 'Evaluatie beleidsplannen recreatieve routestructuren en stranden' blijkt dat er de afgelopen jaren een aantal verbindingen zijn aangelegd. Ook het fietsknooppuntensysteem is gerealiseerd. Tot 2010, zo wordt in het rapport gesteld, is het van belang om de fietsmogelijkheden en faciliteiten te laten aansluiten bij de wensen van de inwoners van Almere en om de voorzieningen te laten meegroeien met de Almeerse bevolking. Hierbij gaat het zowel om kwantiteit als om kwaliteit; Bijvoorbeeld de realisatie van een aantal concrete verbindingen, het verbeteren van het beheer en onderhoud van de paden, de uitbreiding van het fietsknooppuntensysteem en het realiseren van horecagelegenheden in parken en blauw-groene-gebieden.

Ontbrekende schakels Almere

Voor de gehele provincie Flevoland is onderzoek gedaan naar een samenhangend hoofd-routenetwerk voor fietsers (bron 26, 2007). In dit onderzoek zijn een aantal ontbrekende schakels en knelpunten voor Almere geïnventariseerd, tevens zijn hierbij de (indicatieve) kosten (excl. BTW) weergegeven. De onderstaande tabel geeft hiervan een overzicht.

Investeringsen

Er zijn geen gegevens beschikbaar om de bovenstaande ramingen uit te werken in benodigde investeringen. De kosten voor de geïnventariseerde ontbrekende schakels (bron 26, 2007) zijn in onderstaand tabel opgenomen.

Tabel 4.2 Indicatieve kosten realiseren ontbrekende schakels hoofdrouthenetwerk fietsen

Ontbrekende schakels	Kosten
Fietsverbindingen natte graslanden	€486.000
Fietsverbinding entree overgangsgebied Almere Oostvaardersplassen	€36.000
Fietsverbinding Lepelaarsplassen - Oostvaardersplassen	€216.000
Fietsverbinding Wilgenbos - Oostvaardersplassen	€630.000
Fietsverbinding Overgooi Almere-Hout, brug over de Hoge Vaart en oversteek over de Waterlandseweg	€1.677.000
Fietsrondje Almere Poort	€1.440.651
Knelpunten	
Da Vinci-pad (Almere)	€234.000
Totaal	€ 4.719.651

het CBS geen cijfers meer over fietspaden. Een betrouwbaar kentel voor het huidige aantal km fietspad per 10.000 inwoners ontbreekt hierdoor (bron: website van de SWOV). Om toch een globale raming te kunnen maken wordt aangenomen dat net als in Almere het aantal fietspad per 10.000 inwoners in Nederland is toegenomen. We gaan uit van een kentel van 16 km pad per 10.000 inwoners.

4.2 Wandelen & hardlopen

In 2003 is het beleidsplan Wandelen en Hardlopen (bron 25, 2002) vastgesteld. Hierin zijn het aanbod en de vraag in 2003, de te verwachten vraag in 2010 en de planningsopgave beschreven. Het beleid voor wandelen en hardlopen is sinds 2003 niet gewijzigd. In 2007 is dit beleidsdocument geëvalueerd (bron 43, 2007). Hieronder zijn de voor deze rapportage de meest relevante elementen uit beide documenten weergegeven.

Huidige situatie

Er zijn 25 gemarkeerde en/of beschreven wandelroutes in Almere, met een totale lengte van circa 175 kilometer (van 4 routes is de lengte onbekend)³². Er zijn echter ook andere paden die gebruikt worden om te wandelen; bospaden, graspaden, fietspaden, trottoirs en wegen. Ongeveer 22% van de wandelaars zegt de voorkeur te hebben voor een gemarkeerde wandelroute. De totale lengte van alle paden die geschikt zijn (en mogelijk gebruikt worden) om te wandelen is onbekend. Naast de wandelroutes zijn er drie hardlooproutes, met een totale lengte van 14 kilometer, die deels voorzien zijn van verlichting (pagina 20 van het beleidsplan.)

Wandelen en hardlopen zijn in Almere populair, de participatie ligt hoger dan gemiddeld in Nederland (bron 34, 2003). De populariteit van hardlopen neemt toe, in 2006 noemt 8,8% van de respondenten van de sportdeelnameonderzoek 2006 hardlopen als meest beoefende sport, tegenover 7,9% in 2001. Hardlopen staat daarmee op nummer 2 in de top tien van meest beoefende sporten. Ook wandelen is populair, het staat op nummer 6 in de top tien. Het aantal mensen dat wandelen als meest beoefende sport noemt is wel afgenomen van 9,5% in 2001 tot 5,6% in 2006.

Uitgangspunten en methode

In het beleidsplan Wandelen en Hardlopen (bron 25, 2002) wordt geconcludeerd dat de wandel- en hardlooperstructuur matig is ontwikkeld en dat er kansen zijn om het één en ander te optimaliseren. In het evaluatie-rapport (2007) is een overzicht opgenomen van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde activiteiten en activiteiten die nodig zijn om het oorspronkelijke doel te halen. De niet-gerealiseerde activiteiten en benodigde activiteiten kunnen daarbij worden gezien als de planningsopgave. Voor een meer uitgebreide toelichting wordt verwezen naar het genoemde rapport.

Prognose / Planningsopgave

Stimuleren activiteiten

- Update recreatiekaart (stimuleren deelname aan wandelen en hardlopen)
- Opname wandelen en hardlopen in algemene toeristisch-recreatieve promotie
- Publiciteit genereren i.s.m. NME en VVV

Infrastructuur

- Uitbreiding wandelinfrastructuur
- Verbeteren kwaliteit enkele wandelpaden
- Graspaden omzetten naar halfverharding
- Onderzoek mogelijkheden aanbrengen verlichting

Routes

- Optimaliseren Almerepad
- Verbeteren informatievoorziening
- Actualiseren wandelgids Almerepad
- Realisatie hardlooproutes Haven en Buiten

³² In Almere zijn twee Lange Afstand Wandelpaden (LAW): het Almerepad, in 2002 gerealiseerd in samenwerking met Stichting Wandelplatform, en het Pionierspad. Dit laatste pad heeft het Flevopad (LAW 1, deel 2) vervangen. Verder zijn er ook architectuurwandelingen en natuurwandelingen.

Beheer en onderhoud

- Maken van beheersafspraken
- Wegwerken achterstallig onderhoud

Momenteel kent Almere drie hardlooproutes. Deze routes moeten verbeterd worden (bewegwijzering en verlichting). Gezien de populariteit van hardlopen in Almere, is het daarnaast een optie om voor hardlopers een 'hardloopknooppuntensysteem' op te zetten, gelijk aan het systeem voor het recreatief fietsverkeer. Een dergelijk systeem biedt een mogelijkheid om Almere als 'sportstad' te promoten.

Investeringsen

De benodigde investeringen om de in de tabel opgenomen activiteiten alsnog uit te kunnen voeren, worden geschat op 500.000 euro (bron 43, 2007).

4.3 Paardensport

In 2002 is het Beleidsplan paardensport vastgesteld. Het beleid voor paardensport is sindsdien niet gewijzigd. Eind 2006 is dit beleidsdocument geëvalueerd. Hieronder zijn de voor deze rapportage de meest relevante elementen uit beide documenten weergegeven.

Huidige situatie

De paardensport omvat zowel accommodaties (zoals maneges) als buitenrijmogelijkheden. Momenteel zijn er in Almere 4 maneges gevestigd³³. De capaciteit van deze maneges wordt volledig benut, er zijn wachtlijsten van meerdere jaren.

Wat betreft het aantal km ruiterspaden is er geen nieuwe informatie beschikbaar dan het Beleidsplan Paardensport uit 2002. Hierin wordt vermeld dat er 3 paden speciaal zijn aangelegd voor het paardrijden buiten de maneges. In totaal betreft het circa 30 km ruiterspad in de gemeente.

Uitgangspunten en methode

In 2003 is aangenomen dat het deelnamepercentage tussen de 1,25 en 1,75% ligt. Daarnaast zijn er mensen die paardrijden, maar daarvoor geen manege bezoeken. Het Sportdeelnameonderzoek (bron 8, 2006) geeft aan dat de deelname in 2001 2,2% is en in 2006 2,5%. In deze prognose is uitgegaan van een minimale deelname van 1,25% en 1,75%, wat alleen betrekking heeft op het deel van de paardensporters dat een manege bezoekt. Het gemiddeld aantal leden per manege is gebaseerd op gegevens uit 2003: 583 (bron 36, 2002).

Daarnaast is het destijds opgestelde beleidsplan in 2006 geëvalueerd (bron 43, 2007). Hier komen de kwantitatieve opgave voor het aantal maneges aan bod, maar ook opgaven als promotie en beheer en onderhoud.

³³ Ruitersportvereniging Almere / manege Belle Epoque, kinderboerderij en manege De Stek (tevens paardrijden voor mensen met een beperking en Manege Lies Beuker in Almere Buiten.

Prognose

Op basis van de bovenstaande gegevens omtrent maneges in Almere is de volgende prognose gemaakt:

Tabel 4.3 Planningsbehoefte maneges

	Aantal maneges Deelname1,25%	Aantal maneges Deelname1,75%
Huidig aanbod:	3	3
Huidige vraag:	3,9	5,4
Huidig tekort / overschot:	-0,9	-2,4
Vraag 2010	4,1	5,8
Planningsbehoefte 2010	1,1	2,8
Vraag 2015	4,7	6,6
Planningsbehoefte 2015	1,7	3,6
Vraag 2020	5,5	7,7
Planningsbehoefte 2020	2,5	4,7
Vraag 2030	7,1	9,9
Planningsbehoefte 2030	4,1	6,9

Op basis van de deelnamepercentages en een gemiddelde ledental van 583 leden per manege, is er tot 2030 behoefte aan 4 tot 7 extra maneges. Bij een deelnamepercentage van 1,75 doet zich al in 2010 een extra behoefte voor van (afgerond) 3 maneges.

Naast deze berekening zijn er een aantal activiteiten uit het Beleidsplan Paardensport (2002) die nog niet zijn gerealiseerd. Om voor 2010 het oorspronkelijke doel te halen moeten de onderstaande activiteiten nog worden uitgevoerd. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het betreffende evaluatierapport (bron 43, 2007).

Planningsopgave

Paardensportaccommodaties:

- In gang zetten ontwikkeling 4^e en 5^e manege
- Ontwikkeling en uitgave locatie ten behoeve van pensionstalling (Groenekadeweg)

Ruiterpaden- en routenetwerk³⁴:

- Knelpunten inventariseren en oplossen
- Afspraken over structureel beheer en onderhoud
- Realisatie ruiterpaden bij nieuwe maneges

Promotie en voorlichting:

- Opname paardensport in algemene toeristisch recreatieve promotie

Investeringsen

De benodigde investeringen om de in de tabel weergegeven niet-gerealiseerde activiteiten alsnog uit te voeren, worden tot 2010 geschat op 100.000 euro (bron 43, 2007).

³⁴ Paardrijden wint aan populariteit. Uit de Visie paard en landschap (Min LNV 2006) blijkt dat er in Nederland 400.000 paarden zijn, en hiermee jaarlijks 17 miljoen buitenritten wordt gemaakt.

4.4 Golf

Huidige situatie

Almere telt op dit moment 1 golfbaan (bron 3, 2007) met 27 holes.

Uitgangspunten en methode

In het rapport Sport-, Recreatie- en Toeristische voorzieningen van Bureau BUITEN (bron 34, 2003) is de behoefte geraamd op basis van een onderzoek van Trendview uit 2001. Daaruit bleek dat 1,5% van de Almeerders golf als meest beoefende sport noemt, en 0,4% golf als tweede meest beoefende sport. Circa 1,9% van de inwoners van Almere golft dus wel eens. Voor de berekening is destijds aangenomen is dat 1,7% van de Almeerders regelmatig golft (of zou willen golfen) in de eigen stad.

Uit een nieuw onderzoek van Trendview (bron 8, 2006) blijkt dat in 2001 2,4% van de inwoners golf noemt als sport die zij (wel eens) beoefenen. In 2006 bedraagt dit percentage 3,9%, een stijging van 0,7% (aantal respondenten: 1105). Uit deze bron blijkt echter niet hoe vaak de respondenten golfen. Dit deelnamepercentage ligt daarom waarschijnlijk aan de hoge kant. Oranjewoud³⁵ maakt een schatting van het deelnamepercentage in 2010 van 1,9% tot maximaal 2,5%. Gezien al deze gegevens gaan wij in de onderstaande berekening uit van een deelname percentage van 2,5%. Dit deelnamepercentage blijft constant. Verder wordt ervan uitgegaan dat één hole een capaciteit heeft van 50 golfers (bron 39, 2001).

De bovenstaande gegevens worden, in combinatie met de prognose van de bevolkingsomvang, gebruikt bij de raming voor golfbanen tot 2030.

Prognose

Op basis van de bovenstaande uitgangspunten is de volgende raming gemaakt:

Tabel 4.4 Planningsbehoefte golf

	Aantal holes	Aantal golfbanen (18 holes) Deelname 2,5%
Huidig aanbod:	27	1,5
Huidige vraag:	90	5,0
Huidig tekort / overschot:	-63	-3,5
Vraag 2010	96	5,4
Planningsbehoefte 2010	69	3,9
Vraag 2015	110	6,1
Planningsbehoefte 2015	83	4,6
Vraag 2020	128	7,1
Planningsbehoefte 2020	101	5,6
Vraag 2030	165	9,2
Planningsbehoefte 2030	138	7,7

Het huidige tekort en de planningsbehoefte tot 2030 is zeer groot. Een 18-holes golfbaan neemt ongeveer 50 ha in beslag. Er zijn functiecombinaties mogelijk (bijvoorbeeld wonen langs de golfbaan, of openbaar toegankelijke golfbaan met wandelpaden), hierdoor zal de golfbaan echter groter moeten worden.

Investeringsen

Geen investeringen door gemeente want private voorzieningen. Nieuwe voorzieningen voor golfbanen leggen wel een ruimteclaim.

³⁵ Bron website: <http://www.oranjewoud.nl/>

4.5 Bossen, natuur- en recreatieterreinen

Voor de raming van de planningsopgave voor bossen, natuur- en recreatieterreinen wordt verwezen naar het rapport rapport Sport-, Recreatie- en Toeristische voorzieningen van Bureau BUITEN (bron 34, 2003). Hieronder worden de belangrijkste elementen uit dit rapport weergegeven.

Huidige situatie

Onder huidig aanbod groene recreatieruimte in Almere wordt verstaan het aanbod bossen en recreatieterreinen binnen een straal van 10 kilometer rond de bebouwde kom. Het zijn bossen en recreatieterreinen in de gemeenten Almere, Zeewolde en Lelystad (Oostvaardersplassen). Bij het bepalen van het aantal recreatieplaatsen (zie verder) is rekening gehouden met natuurgebieden die slechts gedeeltelijk toegankelijk zijn voor recreanten. Zo zijn grote delen van de Oostvaardersplassen geheel afgesloten voor recreanten.

In totaal beslaat het areaal bossen, natuur- en recreatiegebieden binnen een straal van 10 km rond Almere bijna 24.000 hectare.

Uitgangspunten en methode

De vraag en het aanbod bossen en recreatiegebieden wordt hier kwantitatief bepaald. We gebruiken hierbij normgetallen: een minimale oppervlakte groene ruimte die een inwoner van een stad binnen een straal van 10 kilometer van de stad nodig heeft. Om vraag en aanbod van de verschillende vormen 'groene ruimte' makkelijk met elkaar te kunnen vergelijken maken we gebruik van de rekeneenheid 'recreatieplaatsen' (zie kader). Het oppervlak van 24 duizend hectare bos en recreatiegebied is omgerekend goed voor ruim 13.000 recreatieplaatsen voor fietsen en 32.000 recreatieplaatsen voor wandelen. Kwalitatieve aspecten zoals de belevingswaarde van de bossen of het aanbod horeca- en rustpunten worden buiten beschouwing gelaten.

Recreatieplaatsen

Met 'recreatieplaatsen' kwantificeren we zowel de vraag als het aanbod recreatieactiviteiten voor een normdag. Het zijn aantallen personen die per dag *kunnen* (aanbod) of *willen* (vraag) recreëren. De berekeningen worden gemaakt met kentallen. Zo zijn er kentallen voor het aantal mensen dat per dag in één hectare bos (of moeras of park) kan fietsen (of wandelen), zonder dat het bos 'vol' is. Tegelijkertijd ramen we met behulp van normgetallen welk deel van de inwoners van Almere per dag wil gaan fietsen. Vervolgens confronteren we het aantal mensen dat per dag wil gaan fietsen, met het aanbod 'recreatieplaatsen voor fietsen' in alle verschillende bos, natuur en groengebieden in een straal van 10 km rond Almere. Zo wordt duidelijk of er een kwantitatief tekort bestaat voor recreatief fietsen.

De vraag naar groene recreatieruimte is gebaseerd op het aantal inwoners van Almere. Daarnaast is er ook rekening gehouden met bezoekers van buiten de stad (uit omliggende gemeenten binnen en buiten de provincie Flevoland). De behoefte van de bevolking om te gaan fietsen of wandelen is berekend op een normdag (de vijfde drukste dag van het jaar) en een 10% drukkere dag.

Prognose/planningsopgave

Het huidige aanbod bossen, natuur en recreatieterreinen is voldoende voor de vraag van 250.000 inwoners van Almere.

Na 2020 zal, bij verdere groei van de stad Almere, een tekort ontstaan aan groene ruimte om

in te wandelen en fietsen. Om dit tekort te voorkomen moet al vóór 2010 het benodigde groen worden aangelegd. Bos en natuur hebben immers de tijd nodig om te groeien en aantrekkelijk te worden voor recreatie. Het tekort in 2030 wordt uitgedrukt in 1.500 recreatieplaatsen op een normdag. De planningsbehoefte die hieruit voortvloeit, bestaat uit 500 hectare bos. Het is ook mogelijk recreatie- en natuurgebieden aan te leggen in de vorm van moeras, water of struweel. Hiervoor zijn dan meer hectaren nodig, namelijk circa 1.200, aangezien deze terreinen minder intensief gebruikt kunnen worden door recreanten dan bos. Dit laatste heeft wel als voordeel dat er meer mogelijkheden zijn voor meervoudig ruimtegebruik (waterberging, natuurontwikkeling).

Deze prognose is gebaseerd op een prognose van 324.000 inwoners in 2030. De huidige prognose voor 2030 bedraagt bijna 330.000. Het verschil is dermate klein dat de bovenstaande conclusies overeind blijven.

Een laatste opmerking is op zijn plaats: In 2030 is het tekort aan groene ruimte (in bos) 500 ha. Het tekort aan capaciteit is echter al eerder waarneembaar; In 2010 is op de dagen die 10% drukker zijn dan een normdag de capaciteit al te klein. In 2020 zal ook op de normdag (vijfde drukste dag) de norm worden overschreden.

Investeringsen

De benodigde investeringen voor aanleg van een hectare bos is niet bekend. Daarnaast moet voor de benodigde kwaliteitsimpuls van de Almeerse bossen tot 2010 €10,66 miljoen gereserveerd worden en 2,8 miljoen euro als zogenaamde MIP investeringen Almere natuur.

4.6 Bezoekers- en informatiecentra

Huidige situatie

Gemeente Almere heeft momenteel 3 bezoekerscentra. Dit zijn Het Eksternest (nabij het stadslandgoed), De Trekvogel en stadslandgoed De Kempphaan. Begin 2009 zal een vierde natuurbelevingscentrum worden gerealiseerd bij de Oostvaardersplassen (Almere Buiten). Natuurcentrum het Eksternest gaat de nieuwe voorziening beheren. De gemeente Almere ontwikkelt het centrum en een groot gebied daaromheen samen met Staatsbosbeheer. Het natuurbelevingscentrum de Oostvaarders Almere is vooral gericht op de inwoners van Almere (artikel www.almere.nl, oktober 2007)

Uitgangspunten en methode

Uit onderzoek Natuurbelevingscentrum "De Oostvaarder" van Grontmij en Marktplan Adviesgroep (januari 2002) blijkt dat de marktvraag voor een extra bezoekerscentrum bestaat uit 42.500 tot 157.500 bezoekers. Een bezoekerscentrum van enige omvang moet circa 100.000 bezoekers op jaarbasis trekken. Ook uit de Markttoets en Strategie toerisme en recreatie Almere - bouwsteen voor een nieuw toeristisch-recreatief beleidsplan - gemaakt door ZKA Markt & Beleid (december 2000) bleek dat er ruimte is voor extra capaciteit. Deze zal nu worden ingevuld door de geplande natuurbelevingscentrum de Oostvaarders Almere.

5 Waterrecreatie

5.1 Jachthavens

Huidige situatie

In Almere zijn momenteel 5 jachthavens gevestigd met een totale capaciteit van circa 2000 ligplaatsen en 215 passantenplaatsen.

Uitgangspunten en methode

De jachthavens in Almere kennen wachtlijsten, daaruit blijkt wel hoe populair watersport is in de stad. Uit het 'Onderzoek sportdeelname 2006' blijkt dat 3,8% actief is op het gebied van watersport, zeilen of surfen. Dat is weliswaar minder dan in de meting van 2001, maar nog altijd een flinke deelname in vergelijking tot landelijk. Naast de grote vraag die hieruit voortkomt, is de vraag naar ligplaatsen deels ook bovenregionaal. Voor de berekening van de lokale behoefte wordt ervan uitgegaan dat circa 1,5 procent van de inwoners een ligplaats in een jachthaven wenst. Hier bovenop schat men dat er een bovenlokale behoefte bestaat van circa 1.000 ligplaatsen.³⁶

Prognose/planningsopgave

Op basis van de bovenstaande gegevens is de volgende planningsopgave geraamd:

Tabel 5.1 Planningsbehoefte ligplaatsen in jachthavens (exclusief bovenlokale behoefte)

	Aantal ligplaatsen
Huidig aanbod:	2.000
Huidige vraag:	2.715
Huidig tekort / overschot:	-715
Vraag 2010	2.890
Planningsbehoefte 2010	890
Vraag 2015	3.289
Planningsbehoefte 2015	1.289
Vraag 2020	3.834
Planningsbehoefte 2020	1.834
Vraag 2030	4.949
Planningsbehoefte 2030	2.949

Uitgaande van een extra ambitie om te voorzien in de bovenlokale behoefte van 1.000 ligplaatsen, komt de totale planningsopgave aan ligplaatsen op 3.949. De huidige plannen voor uitbreiding dienen hiervan afgetrokken worden. Op dit moment heeft de gemeente geen overzicht van de uitbreidingsplannen van de Almeerse jachthavens, in 2001 waren er concrete plannen voor 1.950 extra ligplaatsen³⁷ en onzekere plannen voor nog eens 2.600 ligplaatsen. Als al deze plannen voor 2030 worden uitgevoerd, wordt ruimschoots in de planningsbehoefte voorzien. Er is dan dus geen behoefte aan nieuwe plannen.

Bovendien is er aanleiding om de ambitie van Almere ten aanzien van de bovenlokale behoefte mogelijk nader te herzien en te onderbouwen. Uit een studie uit 2006³⁸ blijkt dat, als alle uitbreidingsplannen van havens in het IJsselmeergebied worden gerealiseerd, de capaciteit in het IJmeer- en IJsselmeergebied ruim voldoende is om aan de vraag te kunnen vol-

³⁶ Bron: Beleidsplan recreatie en toerisme in Almere, 2003 (concept).

³⁷ Concrete plannen: 450 plaatsen in Almere Haven, 1000 bij Almere Poort en 500 bij de Noorderplas-
sen. Onzekere plannen: 600 plaatsen Blocq van Kuffeler, 2000 Pampus Haven.

³⁸ Ontwikkeling watersport IJsselmeergebied 2006, samenvatting gemeente Almere, Waterrecreatie
Advies, 2007

doen. Almere kan op basis hiervan overwegen om de ambitie ten aanzien van de bovenlokale planningsopgave (1.000 ligplaatsen) naar beneden bij te stellen.

Investeringsen

Het realiseren van jachthavens is een private aangelegenheid, waarbij dus geen publieke (gemeentelijke) investeringen gemoeid zijn. Wel moet de gemeente zorg dragen voor voorwaardenscheppende maatregelen.

- Verdubbeling en verplaatsing jachthaven Almere Haven
- Ontwikkeling buitendijkse jachthaven Poort (inclusief ontwikkelingsplan en voorwaardenscheppende maatregelen) – capaciteit 1.000 ligplaatsen
- Ontwikkeling jachthaven(s) Pampus (inclusief voorwaardenscheppende maatregelen en ontwikkeling entreegebied)
- Ontwikkeling jachthaven Noorderplassen
- Verdere ontwikkeling locatie Blocq van Kuffeler

Met deze maatregelen is een totale investering gemoeid van € 1.050.000. In Pampus, Noorderplassen en Blocq van Kuffeler gaat het in totaal om 1.000 tot 1.500 plaatsen.

5.2 Recreatietoervaart en overig watersport

Almere is omgeven door water, ligt in en op het water en wil zich profileren als stad in water en groen. Het beleid van Gemeente Almere richt zich op verbetering en bruikbaarheid van het binnendijkse water en de oevers voor alle vormen van waterrecreatie; het realiseren van aantrekkelijke vaardoelen die bereikbaar zijn over water; en een kwaliteitsimpuls ter versterking van vaarroutes als Lage en Hoge Vaart en de Lange Wetering.

In 1999 zijn een toeristisch-recreatief beleidsplan Almere Waterstad en een voorzieningenplan binnendijkse waterrecreatie gemaakt. In 2005 is het Waterplan Almere opgesteld.

Huidige situatie

Het gaat om voorzieningen voor recreatioervaart, kanoën, waterskiën en surfen zoals pasantenplaatsen, trailerhellingen, sluizen, wachtsteigers, bebording, aanlegsteigers, etc. Almere heeft een kanovereniging in Haven, een waterskibaan in het Weerwater en een snelvaarroute, tevens geschikt voor waterskien, in het Gooimeer. Surfen is op bijna alle stranden toegestaan buiten de drijflijnen.

Een aantal grachten en vaarten in en om Almere is beschikbaar voor de recreatioervaart. De overige zijn met name geschikt voor lokale kanoërs, roeiers en spelevarende kinderen. De drie Almeerse plassen, Weerwater, Leeghwaterplas en Noorderplassen zijn waterrecreatieplassen. Naast aanlegplaatsen heeft Weerwater een jachthaven, een zeilschool, een botenverhuur, een trailerhelling, visplaatsen, een waterskibaan en een aantal zwemstranden. Leeghwaterplas heeft aanlegmogelijkheden maar verder nog geen voorzieningen; het water heeft hier de functie van 'kijkwater' en maakt deel uit van de hoofdvaarroute door Almere Stad. De Noorderplassen hebben naast aanlegmogelijkheden ook stranden. Ook wordt hier gewoond aan het water. Een deel van de woningen in Noorderplassen beschikt over een aanlegsteiger. Een jachthaven wordt binnenkort gerealiseerd. Aan de oostzijde van de Noorderplassen is een horecavoorziening gerealiseerd (The Boathouse).

Almere heeft een watervisiekaart ontwikkeld waarop hoofdvaarroutes zijn aangegeven voor de Hoge Vaart en de Lage Vaart en voor de verbinding tussen het Gooimeer en het Markermeer via Haven en het Weerwater.

Toekomst (beleid)

Speerpunt 7 in Waterplan Almere (bron 22, 2005) is gericht op het versterken van waterrecreatie en het beter laten samengaan met natuur. Subdoelen zijn:

- 7.1 Versterken van mogelijkheden voor spelevaren en schaatsen
- 7.2 Versterken van routes door de stad, voor kanoërs en recreatievaart
- 7.3 Differentiëren in functie en gebruik van het Weerwater
- 7.4 Versterken van de ruimtelijke differentiatie in functies in de Noorderplassen

Ad 7.1 Nodig: goede in- en uitstapplaatsen. Grachten moeten veilig en overzichtelijk zijn (maaibeheer).

Ad 7.3 Het Weerwater geschikt voor varen, zwemmen, waterskiën en powerboatracen. Intensieve recreatie op noordoever. Extensieve recreatie en natuur op zuidoever.

Planningsopgave

Waterplan Almere (bron 22, 2005):

- Het is uiteindelijk de bedoeling dat binnen een stadsdeel een route gevaren kan worden en dat deze routes ook aansluiten op de wateren die naar andere stadsdelen leiden. Het voorzieningenplan Binnendijkse Waterrecreatie en de nota Almere Waterstad zijn leidend hierin.
- Staande mastroute van de Noorderplassen naar Pampushaven
- Een plas in Pampus
- Een groenboulevard vanaf Oostvaardersdijk richting Oostvaardersplassen
- Speerpuntgebieden voor waterrecreatie en –toerisme

Gewenste maatregelen zoals genoemd in Evaluatie routestructuren (bron 43, 2007):

- Verbeteren en realisatie van kano- en roeivoorzieningen (Haven, Zuidoever Weerwater, Buitenhout, Boswachterij Almeerderhout, Kromslootpark, etc.)
- Vaarverbinding van Almere naar Huizen
- Beheer en onderhoud vaarwegen
- Verwerven keurmerk Blauwe vlag voor passantenhaven Almere Haven
- Ontwikkelingsvisie Blocq van Kuffeler (verbeteren uitstraling en inrichting)
- Versterken relatie Oostvaardersplassen-Lepelaarplassen-Wilgenbos
- Ontwikkelingsvisie entree Pampushaven (incl. sluis)
- Eenvoudige passantenvoorziening en surfvoorziening Pampushaven
- Ontwikkelingsvisie Noorderplassen Oost
- Ontwikkeling jachthaven zuidoever Noorderplassen
- Passantenhaven meenemen in plannen centrum Buiten
- Doorvaarhoogte Lange Wetering
- Aanpassing bestaande sluizen (specifiek Kromme Wetering)
- Exploiteren havens
- Informatiepaneel vaarroutes Groene Kathedraal
- Onderhoud en beheer invaliden tillift Haddock
- Verbetering beheer en onderhoud trailerhellingen
- Opzetten klankbordgroep

Investeringsen

In 2003 is een investeringsopgave gemaakt voor de volgende activiteiten:

- Realisatie uitbreiding Noorderplassen
- Aanpassen doorvaart Noorderplassen - Hoge Vaart
- Staande mastroute Noorderplassen - Pampushaven
- Sluis Pampushaven
- Ontwikkeling havenkom Weerwaterplein
- Kwaliteitsimpuls vaarroutes, oevers en vaardoelen (beschikbaar krediet)
- Ontwikkeling havenkom Almere Buiten
- Picknickfaciliteiten in Beatrixpark, Buitenhout en Leeghwaterplas
- Realisatie van aanlegsteigers voor recreatievaart, kano's en roeiboten bij Buitenhout
- Vergroten aanlegcapaciteit bij Schateiland
- Elektrificatie Sluis Kromme Wetering
- Uitzetten van routes en verdere vaarbewegwijzering
- Productie folder over vaarmogelijkheden in
- Botenhijslift Haddock
- Extra kwaliteitsimpuls recreatietoervaart
- Passantenhaven Almere Haven aanpassen sanitaire voorzieningen
- VVV / Havenkantoor in Almere Haven
- Opstellen visie Blocq van Kuffeler
- Uitvoering van de maatregelen voortkomend uit de visie van de BvK
- Realisatie surfvoorziening Pampushaven
- Ondersteunen van watergebonden ontwikkelingen
- Vaarverbinding Amsterdam
- Ondersteunen Botterproject
- Vaarverbinding Huizen

Met het realiseren van deze voorzieningen is een investering gemoeid van € 11.439.000,- (prijspeil)

5.3 Roeien

Huidige situatie

Roeivereniging Pampus is de roeivereniging van Almere. In 2006 stond het ledental op bijna 200 (deelname 0,11%). De roeivereniging heeft een accommodatie en 2 botenloodsen. Er wordt gevaren op de Hoge Vaart.

Prognose

De Accommodatie van RV Pampus is op de groei gebouwd. Onbekend is hoeveel leden deze accommodatie kan herbergen en wanneer de vereniging aan uitbreiding toe zal zijn. De botenloods is voor de huidige situatie toereikend, maar te klein voor een vereniging met een kleine 400 leden. Nog geen 400 roeiers op een stad met meer dan 300.000 inwoners is laag.

Tabel 5.2 Ontwikkeling ledenaantal roeivereniging bij gelijkblijvende deelname (0,11%)

Aantal leden RV Pampus (deelname 0,11%)	
Aantal leden 2007:	200
Aantal leden 2010:	213
Aantal leden 2015:	242
Aantal leden 2020:	282
Aantal leden 2030:	365

In overleg met de RV Pampus kan bekeken worden in hoeverre er in Almere behoefte is aan veiliger roeiwater; er heeft dit jaar een dodelijk roeiongeluk plaats gevonden op de Hoge Vaart. Veilig roeiwater hoeft niet perse in de vorm van een volledig geoutilleerde roeibaan³⁹. In principe kan in elk vlak water dat niet te gevoelig is voor wind en golfslag geroeid worden. Gelet op de geringe 'bezettingsgraad' en relatief hoge kosten van een volledig geoutilleerde baan volgens de eisen van de wereldroeibond (FISA) en de relatieve nabijheid van de Bosbaan in Amstelveen, kan worden geconcludeerd dat er geen specifieke wedstrijd baan in Almere moet worden ontwikkeld.

Wel kan er, in overleg met RV Pampus, gezocht worden naar een lang water (minimaal 2 km) waar geen (weinig) beroepsvaart komt. Natuurlijk moeten de benodigde voorzieningen aan (vloten) en op de wal (loodsen, kleedkamers, evt. krachttrainingsruimte etc.) wel binnen handbereik zijn (wat betekent dat de huidige accommodatie zou moeten verhuizen of dat er een tweede verenigingsgebouw zou moeten komen).

Investerings

Niet bekend.

5.4 Stranden

Huidige situatie

Het huidig aanbod aan zwem- en surfstrand met veilig zwemwater is 28 ha. Het gaat om de volgende stranden:

1. Almeerderstrand
2. Lumierestrand
3. Zilverstrand
4. Stedewijkstrand
5. Surfstrand Almere Haven
6. 't Hoofdstrand
7. Zwemstrand Almere Haven
8. Noorderplassenstrand
9. Zuidoever Weerwater

In 2006 gaf 61% van de Almeeders aan het strand één of meerdere keren te hebben bezocht. Eén op de vijf Almeeders is zelfs een regelmatige bezoeker (bron 29, 2005). Vooral jeugd en gezinnen behoren tot strandbezoekers. Jongeren en ouderen komen in minder grote getalen naar het strand (bron 42, 2007). Het Muiderzand en Zilverstrand trekken op een mooie zomerse dag duizenden bezoekers, waarvan overigens het overgrote deel uit een andere plaats dan Almere komt (bron 32, 1999). Op deze dagen ontstaan capaciteitsproblemen.

In 1992 bleek uit onderzoek dat het beheer en onderhoud van stranden een probleem is. Ondanks dat maatregelen zijn genomen, bleek in 1997 dat Almeeders nog steeds klachten hebben ten aanzien van beheer en onderhoud van stranden (bron 32, 1999). In 2006 is een

³⁹ Een water van minimaal 2200 meter lang, 180 meter breed met aanvullende faciliteiten zoals botenloodsen, etc (eisen FISA). Op dit moment is er één echte volledige roeibaan in Nederland (de Bosbaan in Amsterdam). Er komt een roeibaan in Rotterdam en er zijn onzekere plannen voor banen in de omgeving van Delft en Utrecht.

tevredenheidsonderzoek gedaan waarin wordt aangegeven dat de Almeerder het strand met gemiddeld een 6,8 beoordeelt en is 59% tevreden over de stranden (bron 29, 2005)⁴⁰.

Uitgangspunten en methode

De stranden van Almere zijn belangrijke recreatiegebieden voor Almeerders en bezoekers van elders. De afstand tot het strand is een belangrijke factor bij de keuze voor een strand.

Voor de berekening van het benodigde aantal hectare strand voor Almere is uitgegaan van de berekening die ook in het rapport Almere Waterstad, Toeristisch recreatief beleidsplan (bron 32, 1996) is gebruikt. Deze berekening is gebaseerd op een onderzoek van Jonker en Maatman (1993).

- Voor het bezoek aan kunstmatige stranden zal voor de Almeerse situatie gerekend worden met de benodigde hoeveelheid strand bij een belangstelling van 10% van de totale bevolking op een mooie zomerse dag⁴¹;
- Voor het bezoek vanuit de regio kan gerekend worden met een constant aantal van 5.000 personen per jaar;
- De maximale momentcapaciteit voor de Almeerse stranden is vastgesteld op 500 personen per hectare.
- Wij beschouwen hier alleen de netto vraag en het netto aanbod. Om van netto naar bruto hectaren te komen moet een circulatiefactor van 1,4 aangehouden worden aangehouden.

Prognose

Momenteel heeft Almere een tekort van 5 ha aan strand. Dit zal oplopen tot 26 ha in 2030. Zie onderstaand tabel voor de volledige planningsopgave.

Tabel 5.3 Planningsbehoefte stranden (ha)

	Hectare strand
Huidig aanbod:	28
Huidige vraag:	33
Huidig tekort / overschot:	-5
Vraag 2010	35
Planningsbehoefte 2010	7
Vraag 2015	38
Planningsbehoefte 2015	10
Vraag 2020	44
Planningsbehoefte 2020	16
Vraag 2030	54
Planningsbehoefte 2030	26

Kwalitatieve verbetering

Naast een kwantitatieve uitbreiding zullen de stranden ook kwalitatief verbeterd moeten worden. In de Visie op Almeerse stranden (bron 33, 1997) is de gewenste situatie vastgelegd voor het eigendom, beheer, onderhoud, voorzieningenniveau en de toekomstige ontwikkeling van de stranden. Inmiddels is er een evaluatie gemaakt op de voortgang van de voorgestelde activiteiten. Het beschikbare budget voor beheer en onderhoud van €400.000 blijkt de afgelopen jaren te zijn teruggebracht naar €250.000 per jaar. Prioriteiten zijn gesteld en het geld wordt nu voornamelijk uitgegeven aan veiligheid en functionaliteit. Groot onderhoud vindt minder plaats dan wenselijk. Dit heeft gevolgen voor de kwaliteit van de stranden.

⁴⁰ Mensen hebben wel behoefte aan meer bankjes, picknicktafels, prullenbakken en horecavoorzieningen. Wat betreft onderhoud is men het minst tevreden over het legen van prullenbakken en het schoonmaken van stranden.

⁴¹ Dit onderzoek ging er vanuit dat 47% Almeerders naar strand gaat terwijl bron 29 uit 2006 het heeft over 61%.

Uit consumentenonderzoek⁴² blijkt dat er een grote behoefte is aan meer stranden, een betere bereikbaarheid, meer horeca, bankjes en picknicktafels. Daarnaast wordt onderhoud slecht beoordeeld (bron 43, bijlage 2 en bron 29).

Planningsopgave tot 2010:

- Parkeerbeleid bestuderen op alternatieven (met name voor Almeerderstrand en Zilverstrand)
- Verbeteren waterkwaliteit
- Verbeteren beheer en onderhoud
- Toevoegen van voorzieningen als drijflijnen, bankjes, horeca, botenverhuur, stoelenverhuur
- Uitbreiding Zilverstrand
- Verbeteren inrichting stranden (o.a. beplanting)

Planningsopgave na 2015 (bron 42, 2007):

- Nieuw strand bij Almere Poort (reeds opgenomen in visie)
- Nieuw strand ter hoogte van Overgooi (reeds opgenomen in Kustvisie)
- Nieuw strand bij Almere Pampus. Stranden kunnen straks onderdeel uitmaken van de kustlijn van Pampus. Daarbij kan worden gedacht aan min of meer natuurlijke stranden, maar ook aan meer stedelijke vormen waarbij het strand aansluit op een boulevard met woningen, commerciële en culturele voorzieningen.

Investeringsniveau

In 2003 is een investeringsopgave gemaakt voor de volgende activiteiten:

- Evaluatie visie Almeerse stranden
- Voorbereiding uitbreiding Zilverstrand
- Realisatie uitbreiding Zilverstrand (5 ha uitbreiding plus eventueel compensatie van de verdwenen stukken)
- Verplaatsing surfstrand (Haven)
- Beheer stranden op voldoende niveau brengen per 2004
- Stimulering vestiging en activiteiten op stranden
- Kwaliteitsimpuls stranden

De totale investering voor deze activiteiten komt op € 4.600.000,-.

⁴² Dit is dit een ander onderzoek dan van bron 29, want hier is beeld veel pessimistischer

5.5 Overdekt zwembad

Huidige situatie

Op dit moment zijn er in Almere drie openbare zwembaden (Almere Buiten, Almere Stad en Almere Haven). In totaal bieden deze baden 1.540 m² zwemwater. Daarnaast zijn er nog drie (binnenkort vier) private zwembaden waardoor het totale oppervlak aan zwemwater komt op 2.233 m² zwemwater (bron 31).

Uitgangspunten en Methode

Grontmij en Marktplan hebben in 2007 onderzoek verricht naar de capaciteit van de overdekte zwembaden in Almere. Het animocijfer zwembadbezoek (het aantal bezoeken gedeeld door totale bevolking gemeente) is in Almere in vergelijking met Nederland laag, met name het recreatieve bezoek en in mindere mate doelgroepactiviteiten. Dit kan er op duiden dat zwemmen niet populair is in Almere of dat er onvoldoende aanbod is in Almere. Wanneer het bezoek wordt afgezet tegen het oppervlak publiek zwembad en het aantal bedrijfsuren publieke zwembaden, blijkt dat het zwembadbezoek in Almere zijn bovengrens heeft bereikt. De drie publiek zwembaden zijn nagenoeg volledig bezet. Het onderzoek concludeert tevens dat de kleinschalige private zwembaden, die een deel van de vraag naar leswemmen hebben opgevangen, ook aan hun maximale capaciteit zitten. Het hoge aantal jongeren in Almere zou het animocijfer in positieve zin moeten beïnvloeden, maar door het beperkte aanbod komt dit niet tot uitdrukking (bron 31). Uit het sportdeelname onderzoek blijkt dat één op de vijf Almeerders buiten Almere zwemt (bron 8, 2006)

Het onderzoek van Grontmij en Marktplan concludeert dat het huidig aanbod aan overdekte zwemvoorzieningen volstrekt onvoldoende is. Uitgaande van een mogelijk animocijfer van 2,5-4 in Almere zouden in 2007 700.000 bezoeken mogelijk zijn. Dit betekent dat 400-600 m² wateroppervlak extra nodig is. Wanneer in november 2007 het private bad Tussen de Vaarten wordt geopend zal nog steeds een extra vraag bestaan van 300-500m² voor voornamelijk recreatief zwemmen. Gezien de huidige animocijfers is in Stad de meeste extra recreatieve capaciteit nodig. (bron 31)

Bij de berekening van het totaal benodigde oppervlak gaan Grontmij en Marktplan er vanuit dat 300 bezoeken per m² mogelijk zijn. (bron 31)

Prognose

In dit onderzoek is uitgegaan van de berekening van Grontmij en Marktplan, aangepast naar de huidige bevolkingsprognoses en de hoeveelheid publiek en privaat overdekt zwemwater aan het eind van 2007 (2233 m² ⁴³). Dit betekent dat er in 2007 een beperkt tekort zou zijn aan zwemwater, maar in 2010 is er zeker behoefte aan een nieuw zwembad.

⁴³ Deze wijkt af van hoeveelheid zwemwater waarmee Grontmij en Marktplan werken (2033 m²).

Tabel 5.4 Vraag naar overdekt zwemwater

	Animo	2005	2007	2010	2015	2020	2030
Recreatief zwemmen	2	173.000	361.996	385.390	438.584	511.246	659.882
Doelgroepen							
T/m 2015	0,5	52.000	90.499	96.348	109.646		
Na 2015	0,6					153.374	197.965
Particuliere zweminstructie	12	162.000	166.824	175.452	184.116	210.108	285.516
Schoolzwemmen	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Verenigingen	0,3	53.000	54.299	57.809	65.788	76.687	98.982
Totaal (bezoeken)		452.000	685.618	726.998	810.134	963.415	1.254.345
Beschikbaarheid publiek	1.540						
2007 in m2							
Beschikbaarheid publiek en privaat 2007 in m2	2.233						
Benodigd in m2	300	1.507	2.285	2.423	2.700	3.211	4.181
Planningsopgave in m2 pu- bliek			-745	-883	-1.160	-1.671	-2.641
Planningsopgave in m2 pu- bliek/privaat			-52	-190	-467	-978	-1.948

Grontmij en Marktplan geven in hun onderzoek aan wat zij nodig achten aan overdekt zwemwater. Dit is weergegeven in onderstaand tabel. Voor de periode na 2020 maken wij gebruik van een oudere studie van Oranjewoud en Sportfondsenbad Nederland (1997). Deze studie heeft een hogere raming, voor de periode tot 2010 komt de raming nagenoeg overeen (100 m2 extra voor 2010).

Tabel 5.5 Planningsbehoefte zwembaden (overdekt)

Wanneer	Waar	Wat
Tussen nu en 2010	Stad	Uitbreiding 250 m2 recreatief zwemwater
2010	Haven en Hout	400 m2 zwemwater na afschrijving bestaand bad
2015	Poort (op een vanuit Stad goed te bereiken locatie)	250 m2 en oplopend tot 750 m2 voor alle zwemvoorzieningen ⁴⁴
2020 ⁴⁵	Behoeftte aan extra 500 m2 (wanneer in 2010 en 2015 totaal 500m2 zijn gerealiseerd)	
2030	Behoeftte aan extra 1000 m2 (wanneer in 2010, 2015 en 2020 in totaal 1000 m2 is gerealiseerd)	

Investerings

Gemeente Almere heeft het volgende al in de planning staan:

- Vervangen zwembad in Haven (minimaal gelijk aan het huidige bad), kosten worden geraamd op circa 6,5 miljoen, inclusief bewonerswensen;
- Nieuw zwembad in Almere Poort.

Bij beide zwembaden wordt gekeken naar een particulier initiatief waarbij kan worden aangesloten.

⁴⁴ Bij de bouw moet echter rekening worden gehouden met 50.000-60.000 inwoners en overloop uit stad (totaal voorgestelde oppervlak 725 m2).

⁴⁵ Bron: Mogelijkheden voor een vierde zwemvoorziening in Almere Poort, SFN bedrijfsvoering i.s.m. Oranjewoud, 1997

5.6 Openlucht zwembad

Huidige situatie

Gemeente Almere heeft geen openlucht zwembad.

Landelijk is het aanbod aan openlucht zwembaden de afgelopen jaren sterk gedaald tot 250 zwembaden. De oorzaak hiervan ligt in de kosten van beheer en exploitatie. Een openlucht zwembad moet de omzet in korte tijd behalen, zijn sterk afhankelijk van het weer en kennen vaak relatief lage toegangsprijzen terwijl ze tegelijkertijd moeten voldoen aan hoge kwaliteits- en veiligheidseisen. Uit het onderzoek sportdeelname Gemeente Almere (bron 8, 2006) blijkt dat eenderde van de respondenten graag een buitenbad in Almere ziet komen.

Uitgangspunten en methode

Grontmij en Marktplan hebben in augustus 2007 i.o.v. gemeente Almere de alternatieven voor zwemmen in schoon buitenwater onderzocht (bron 42, 2007). Daarin worden ook de mogelijkheden voor een openlucht zwembad genoemd.

Grontmij en Marktplan geven aan dat Almere voldoende mogelijkheden biedt voor een openlucht zwembad. De markt voor zo'n voorziening is groot in Almere dat een ruim aanbod heeft aan kinderen en gezinnen. Daarnaast zijn openlucht zwembaden populair bij 50-plussers, die graag baantjes trekken. Almere is een stad die zich wil profileren op het gebied van waterrecreatie en is in het bezit van een groot aantal stranden. Dit kan concurrentie opleveren voor een openlucht zwembad, maar de doelgroep is volgens Grontmij en Marktplan niet altijd dezelfde. Bij stranden is zwemmen niet altijd de primaire activiteit, bij een openlucht zwembad wel. Ook biedt een openlucht zwembad meer veiligheid voor kinderen. (bron 42, 2007)

Prognose

Een mogelijke locatie dat door Grontmij en Marktplan wordt aangedragen is Almere Poort op een plek dat zowel vanuit Poort als vanuit Stad goed bereikbaar is. Deze locatie kan mogelijk gekoppeld worden aan de voorgestelde overdekte zwembadvoorziening in Poort. (bron 42, 2007)

Investering

De kosten voor de realisatie van een openlucht zwembad met 900 m² wateroppervlak, kleedvoorzieningen en horeca bedragen €2 miljoen- €4 miljoen, exclusief grondkosten. De gemeente moet rekening houden met een jaarlijks exploitatietekort. Landelijk ligt deze op €1-€4 per bezoek. Uitgaande van 100.000 bezoekers is dit €100.000-€400.000. (bron 42, 2007)

5.7 Schaatsen

Huidige situatie

Almere heeft één natuurijsbaan en heeft de wens om een overdekte 400 meter kunstijsbaan te realiseren.

Nederland kent in totaal 15 overdekte ijsbanen groter dan 330 m. De meest nabij gelegen bestaande overdekte kunstijsbanen zijn de banen in Amsterdam en Utrecht. De baan in Utrecht heeft zijn capaciteit echter bereikt en ook Amsterdam kan niet het juiste aanbod leveren. De populariteit van schaatsen is in het zuiden van Nederland minder dan in de rest van Nederland. Voor Almere is de verwachting dat de populariteit van schaatsen redelijk tot hoog is.

Lelystad heeft plannen voor een hypermodern ijsstadion. Projectontwikkelaar Joop van Bekkum, oud-eigenaar van Thialf, wil met zijn bedrijf Wisma Beheer in de Flevopolder een multifunctioneel topsportcentrum laten aanleggen. Naast de grootste ijshal met maar liefst twee 400m banen en die plaats gaat bieden aan 30.000 toeschouwers, wordt een bobsleestartbaan en een skipiste aangelegd. Verder wil Van Bekkum een hotel bouwen en komen er shorttrack-, ijshockey- en curlingbanen. De totale investering van de plannen bedraagt 160 miljoen euro. In 2010 moet het nationaal topsportcentrum klaar zijn⁴⁶.

In Dronten is de overdekte kunstijsbaan inmiddels verdwenen. Daarvoor in de plaats komt FlevOnice in Biddinghuizen, een in de vrije natuur gelegen 5 km kunstijsbaan (gelegen op 50 ha grond). Op deze baan kan in ieder geval 100 dagen per jaar worden geschaatst. FlevOnice beschikt over een breed scala aan faciliteiten en zal vanaf december 2007 open gaan⁴⁷.

Prognose

Uit een draagvlakonderzoek naar een kunstijsbaan van Drijver&Partners (bron 40, 2001) blijkt dat er, ondanks de concurrentie in de omgeving, voldoende vraag is voor een kunstijsbaan in Almere. Een mogelijke locatie voor een kunstijsbaan is bij het Topsportcentrum in Almere Poort. Bij planvorming rondom een ijsbaan moeten de ontwikkelingen in Lelystad en Biddinghuizen worden meegenomen.

Investering

Geadviseerd wordt om de exploitatie van de kunstijsbaan uit te besteden aan een private marktpartij. De stichtingskosten komen dan wel voor de rekening van de gemeente, het exploitatierisico niet. De stichtingskosten voor een dergelijke accommodatie bedragen circa 15 miljoen euro.

⁴⁶ www.architectenweb.nl

⁴⁷ www.flevonice.nl

6 Ontbrekende voorzieningen

In dit hoofdstuk gaan we kort in op de sporten en recreatievormen waarvoor in Almere (nog) geen voorziening bestaat. Het betreft zowel publieke voorzieningen, als voorzieningen die (deels) door de markt gerealiseerd worden.

Skeelers

Een deel van de leden van de Almeerse Schaats Vereniging skeelert ook. De vereniging onderzoekt de mogelijke realisatie van een skeelerbaan op de huidige landijsbaan aan de Bachweg (naast Zwembad-Stad). Deze basisvoorziening bestaat nog niet in Almere. De landijsbaan wordt dan omgevormd tot een combibaan (400 meter schaats- en skeelerbaan). Daarnaast komt er op het middenterrein een 220 meter skeelerpiste en een rolhockey veld. Aan de zijkant van de skeelerbaan bevinden zich 2 'oren' voor speciale activiteiten.

De baan (en eventueel de accommodatie) kan multifunctioneel gebruikt worden. Behalve het creëren van goede trainingsfaciliteiten voor de schaatsters en skeelers is dit ook een veilige plek om de beginnende skeeleraar de basisbeginselen van het skeelers bij te brengen. Daarnaast gaat de baan gebruikt worden voor maatschappelijk sportactiviteiten, zoals schoolskate projecten, vakantieactiviteiten, naschools sportaanbod, voor ouderen om met de scootmobiel te oefenen, fietsen voor beginners, etc. De activiteiten die nu succesvol in de winter op de ijsbaan van het Schipperplein worden uitgevoerd kunnen naar de skeelerbaan gekopieerd worden.

Het haalbaarheidsonderzoek is uitgevoerd en over de haalbaarheid wordt met de gemeente gesproken.

Overige sporten waarvoor in Almere geen voorzieningen zijn

- Cricket
- Kaatsvelden
- Kegelen
- Wielerbaan indoor
- Atletiekbaan indoor
- Gewichthefruimte
- Schermzaal (nu in de sportzaal van een buurthuis, nog een kleine vereniging)

Leisure voorzieningen (privaat) die niet Almere aanwezig zijn

- Ski-piste / sneeuwhal
- Skelter/kartbaan (in en outdoor)
- Indoorbeachcentrum
- Schaatsbaan (kunstijs), ijshal, zie ook paragraaf 5.7
- Klimaccommodatie
- Midgetgolf: Marina Muiderzand heeft midgetgolf

Bijlage 1: Overzicht aanbod voorzieningen en planningsbehoefte tot 2030

Bijlage 1: Onderzochte sport en recreatie voorzieningen en aanbod 2007

	Onderwerp	Afbakening (nieuwe prognose)	Rekeneenheid	Aanbod 2007
	1 Sport			
3.1	Binnensport	Sporthallen	aantal hallen	8
		Sportzalen	aantal zalen	6
3.2	Fitnessscholen		aantal instellingen	30
3.3	Dans en balletscholen		aantal instellingen	20
3.4	Kleine zaalsporten	Oosterse vechtsport, yoga, badminton, tafeltennis, gymnastiek, etc.	verzamelgebouw voor kleine zaalsporten	1
3.5	Bowling			12
3.6	Voetbal	Totaal (exclusies zaalvoetbal en trapveldjes)	velden, voor training en/of wedstrijd	42
		Wedstrijd		31
		Training		24
3.7	Tennis	Tennis binnen	tennisbanen binnen	8
		Tennis buiten	tennisbanen buiten	66
3.8	Squash			17
3.9	Atletiek		atletiekbaan	1
3.10	Handbal		verharde velden	4
3.11	Hockey	deelname 0,72%	velden kunstgras	4
		deelname 1%		4
		deelname 1,2%		4
3.12	Honkbal		velden	2
3.13	Softbal		velden	4
3.14	Korfbal		velden kunstgras	3
3.15	Rugby		velden	1
3.16	American football		velden	1
3.17	Hondensport		centra voor hondensport	2

3.18	Modelsport		accommodaties voor modelsport (baan / veld)	1
3.19	Wielersport		wielerbaan	1
3.20	Handboogschieten		handboogschietaccommodatie /	1
3.21	Schietsport	Schieten met vuurwapens	schietsportaccommodatie	1
3.22	Outdoor	Buitensport: commerciële instellingen waar sport in de buitenlucht beoefend kan worden. Voorbeelden zijn paintball, handboogschieten, 'survival', poldersport, midgetgolf, etc.	aantal bedrijven	7
3.23	Topsport	Diverse accommodaties die voldoen aan de eisen voor topsport beoefening	aantal accommodaties	4
3.24	Playgrounds	Openbare sportvoorzieningen buiten incl. buurtsportwerker	aantal locaties	2
	2 Openluchtrecreatie			
4.1	Fietsen & skaten	obv huidig gemiddelde van aantal km fietspad per 10000 inwoners	km fietspad	440
		obv boven nationale niveau blijven van 20 km per 10.000 inwoners		440
4.2	Wandelen & hardlopen	Recreatief / sportief wandelen en hardlopen in de openlucht	km wandelpad	175 km (25 routes)
4.3	Paardensport	deelnamepercentage 1,25%	maneges en buitenrijmogelijkheden	4
		deelnamepercentage 1,75%		4
4.4	Golf		aantal holes	27
4.5	Bossen, natuur- en recreatieterreinen	Bossen, opengestelde natuurterreinen, recreatiegebieden, het agrarisch gebied telt vanwege de grootschaligheid en openheid slechts gedeeltelijk mee.	hectare	24.000

4.6	Bezoekers- en informatiecentra	Bezoekers- en informatiecentra	aantal centra	3 + 1 (in 2008)
	3 Waterrecreatie			
5.1	Jachthavens	Havens voor recreatie- en pleziervaart	aantal vaste ligplaatsen	2.000
5.2	Recreatietoervaart en overige watersport	voorzieningen voor recreatietoervaart, roeien, kanoën, waterskiën, surfen: bijvoorbeeld passantenplaatsen, trailerhellingen, sluizen, wachtsteigers, bebording en aanlegsteigers.	aantal voorzieningen	
5.3	Roeien		accommodatie	1 (2 botenloodsen)
5.4	Stranden	Zwem- en surfstrand aan veilig zwemwater	hectare strand	28
5.5	Overdekt zwembad		m ² zwemwater in bassin	2.233
5.6	Openluchtzwembad		m ² zwemwater in bassin	0
5.7	Schaatsen		ijsbaan: natuurijsbaan / kunstijsbaan	1 natuurijsbaan

Bijlage 2: Bronnen

nummer	titel
1	Div. memo's over al dan niet aanwezige sporten. M.J. Deckers, 2007 (Roeivereniging, Bowlingbanen, Boksschool, Veldbehoefte voetbal KNVB 2006-2007, Schermen, Behoefte As 80 (voetbal) 2007-2008, aantal voetbalvelden)
2	Memo afwezige sporten. M.J. Deckers, 2007
3	Sociale Atlas van Almere 2007. Gemeente Almere, 2007
4	Voorlopige uitkomsten sportbenchmark. 2007 (niet gebruikt)
5	Overzicht sportverenigingen Almere. Gemeente Almere, 2007
6	Onderzoek capaciteit voetbal- en hockeyaccommodaties. Marktplan Adviesgroep, februari 2005
7	Overzicht bezetting div. sporthallen. Januari 2007
8	Onderzoek sportdeelname Gemeente Almere. Gemeente Almere, 2006
9	Waar zitten de 60.000 nieuwe leden KNHB leden? Groeipotentieel per postcodegebied. KNHB, maart 2007
10	RSO vergelijking gemeenten. Mulierinstituut, 2006
11	Berekening hockeycapaciteit 2007-2008. Deckers M.J., oktober 2007
12	Folder Topsportcentrum. Gemeente Almere, 2007
13	Er op uit in Almere. Gemeente Almere, 2007
14	Sportgids Almere Sportief 2006-2007. Gemeente Almere.
15	Zwemmen in open water. Prov. Flevoland en Rijkswaterstaat, 2006.
16	Sportpark West - Almere Poort, notitie Jeroen Verburg aan Miranda Jonker m.b.t. investeringen in Almere Poort (inmiddels sportpark West). J. Verburg, 25 Augustus 2005
17	Overzicht sportverenigingen Almere. Gemeente Almere, oktober 2007 (nieuwe versie van bron 5)
18	Bezettingsgraad sporthallen, 2006
19	Demografische trends en ontwikkelingen Almere. Gemeente Almere, 2007
20	Gemeente Almere, notitie B. Nijst 15 juli 2004
21	Ontwikkeling watersport IJsselmeergebied. Waterrecreatie Advies, Lelystad, februari 2007
22	Waterplan Almere 2005. Gemeente Almere, december 2005
23	Beleidsnota tennisaccommodaties gemeente Almere. Drijver & Partners, Gorinchem, 20 december 2002
24	Voorzieningen in Almere, op weg naar 2030. CEBEON, Amsterdam, november 2003
25	Stap voor stap door Almere. Beleidsplan wandelen en hardlopen. Gemeente Almere, DMO, Afdeling Sport, Recreatie & Toerisme. November 2002
26	Recreatief fietsen in Flevoland, naar een samenhangend hoofdrouthenetwerk. Grontmij, september 2007
27	Structuurplan Almere 2010. Gemeente Almere, september 2003
28	Stadsdeelvisies 2004-2015 Almere Stad West en Oost, Almere Haven en Buiten. Gemeente Almere, april 2004
29	Mensenwensen in blauwgroen Almere, Gemeente Almere, december 2005
30	Elkaar ontmoeten in een stad van de 21e eeuw. Dansen op een modern dorpsplein. Concept. ZKA Consultants & Planners in opdracht van de Gemeente Almere. Breda, november 2002
31	Onderzoek capaciteit overdekte zwembaden gemeente Almere, Grontmij en Marktplan
32	Almere Waterstad. Toeristisch recreatief beleidsplan. Gemeente Almere. April 1996, derde druk augustus 1999.
33	Visie op de Almeerse stranden. Gemeente Almere, bureau Sport en Recreatie, Juni 1997
34	Sport-, Recreatie- en Toeristische voorzieningen in Almere. Vraag, aanbod en planningsopgave tot 2010. BUITEN, Bureau voor Economie & Omgeving BV, 2003.
35	Freewheelend door Almere. Plan recreatief fietsen en skaten in Almere. Grontmij Flevoland, Lelystad, december 2001.
36	Beleidsplan Paardensport gemeente Almere. Oranjewoud, oktober 2002

-
37	Visie Lange Wetering. Hoge en Lage Vaart Almere. Hoofdrapport en bijlagen. Grontmij Flevoland, Lelystad, 2 december 2002
38	Voorzieningenplan binnendijkse waterrecreatie Almere. Eindrapport. Grontmij Flevoland, Lelystad, juli 1999.
39	Blijvend in beweging. Beleidsplan sport 2002-2005. Gemeente Almere, DMO, Afdeling Sport, Recreatie & Toerisme. November 2001
40	Draagvlakonderzoek kunstijsbaan Almere. Drijver & Partners, Gorinchem, juli 2001
41	Almere 4e zwembad (Swimming Court). Sportfondsen Nederland N.V. in opdracht van de Gemeente Almere. Amsterdam, september 1998.
42	Alternatieven voor zwemmen in schoon buitenwater. Grontmij en Marktplan, augustus 2007
43	Evaluatie recreatieve routestructuren en stranden. Gemeente Almere, juni 2007
44	Intern memo Gemeente Almere, J. van der Horst, 12 juni 2007
-

ⁱ Kosten playgrounds zijn aangepast aan inflatie (2%)

Bureau voor Economie & Omgeving

— BUITEN —

BUITEN, Bureau voor Economie & Omgeving

Achter Sint Pieter 160
3512 HT Utrecht

T: 030 231 89 45
F: 030 236 78 40

info@bureauBUITEN.nl
www.bureauBUITEN.nl

